Opłatę pocztową uiszczono gotówką.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORIUM OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO

ROK XLI. **Lwów, dnia 22 marca 1937 r.** **NUMER 3**

TREŚĆ:

1.

Zbiórka na „Dar Narodowy 3 Maja".

Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 2 marca 1937 r.
Nr II. P. 683/37.

Zezwalam na urządzenie w szkołach zbiórki na rzecz „Daru Narodowego 3 Maja" w czasie od 2—10 maja 1937 r.

Zbiórkę organizują: Towarzystwo Szkoły Ludowej na terenie Kuratorium Okręgu Szkolnego Krakowskiego i Lwowskiego, Towarzystwo Czytelni Ludowych w Poznaniu na obszarze województw: poznańskiego, pomorskiego i górnośląskiej części województwa śląskiego, Polska Macierz Szkolna w Warszawie na obszarze m. st. Warszawy, oraz województw: warszawskiego, lubelskiego, łódzkiego, kieleckiego, białostockiego, wołyńskiego, poleskiego, nowogródzkiego i wileńskiego.

Zbiórka ma na celu uruchomienie i utrzymywanie szkół powszechnych w województwach wschodnich przez organizacje oświatowe polskie.

Winna ona mieć charakter najzupełniej dobrowolny, przy czym składki młodzieży szkolnej nie mogą przekraczać norm, zastrzeżonych w okólniku Nr 80 z dnia 22 sierpnia 1936 r. (II P. 5000/36[1]).

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Swiętosławski.*

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1936 r., str. 430.

2.

Przygotowanie w czasie pokoju obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej Państwa.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1937 r.

(*Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 73*).

Na podstawie art. 5 i 6 ustawy z dnia 15 marca 1934 r. o obronie przeciwlotniczej i przeciwgazowej (Dz. U. R. P. Nr 80, poz. 742) oraz art. 3 i 4 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 lipca 1936 r. o ustanowieniu Inspektora Obrony Powietrznej Państwa (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 368) zarządza się, co następuje:

§ 1. (1) Obowiązek zabezpieczenia siebie i swoich najbliższych oraz ochrony swego mienia przed napadami z powietrza ciąży na każdym obywatelu.

(2) Władze drogą zarządzeń nadają kierunek niezbędnym w tym celu czynnościom, a korzystając ze współpracy z powołanymi organizacjami społecznymi (§ 11, 12, 13, 14, 15) ułatwiają obywatelom spełnienie ciążącego na nich obowiązku.

§ 2. Zarządzenia władz w zakresie przygotowań obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej, skierowane bądź do ogółu, bądź do określonej grupy osób, mają moc tytułu wykonawczego w rozumieniu art. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowym w administracji (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 342).

§ 3. (1) Kierownictwo i zwierzchni nadzór nad przygotowaniem w czasie pokoju obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej Państwa sprawuje Inspektor Obrony Powietrznej Państwa, współpracując z Ministrem Spraw Wojskowych.

2) Inspektor Obrony Powietrznej Państwa sprawuje swe czynności z ramienia Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych.

§ 4. Inspektor Obrony Powietrznej Państwa:

1) ustala zasady oraz wytyczne przygotowania w czasie pokoju obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej Państwa, tudzież kontroluje stan tego przygotowania;

2) wydaje wytyczne w formie zarządzeń i instrukcyj mających moc obowiązującą dla wszystkich władz przygotowujących obronę przeciwlotniczą i przeciwgazową;

3) uzgadnia poczynania władz w zakresie przygotowania obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej;

4) koordynuje zamierzenia budżetowe władz z zakresu obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej;

5) daje wytyczne władzom nadzorczym stowarzyszeń społecznych, współdziałających w przygotowaniu obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej, w zakresie dysponowania budżetami tych stowarzyszeń.

§ 5. W ramach wytycznych, ustalonych przez Inspektora Obrony Powietrznej Państwa, przygotowują obronę przeciwlotniczą i przeciwgazową:

1) Minister Spraw Wojskowych co do: a) organów terytorialnych jemu podporządkowanych, b) obiektów przemysłowych, których wytwórczość wojenną przygotowuje ministerstwo;

2) Minister Spraw Wewnętrznych co do: a) ogółu ludności, z wyjątkami wynikającymi z innych przepisów paragrafu niniejszego, b) osiedli i obiektów budowlanych, z wyjątkiem obiektów administrowanych przez innych ministrów, c) zakładów użyteczności publicznej, d) obiektów przemysłowych, których wytwórczość wojenną przygotowuje ministerstwo, c) wszystkich budowli publicznych i prywatnych pod względem zasad budowlanych;

3) Minister Komunikacji co do: a) obiektów i urządzeń komunikacyjnych, b) obiektów przemysłowych, których wytwórczość wojenną przygotowuje ministerstwo;

4) Minister Poczt i Telegrafów co do: a) sieci telekomunikacyjnej dla celów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej, b) obiektów przemysłowych, których wytwórczość wojenną przygotowuje ministerstwo;

5) Minister Przemyslu i Handlu co do wszystkich obiektów przemysłowych nie przewidzianych w innych punktach paragrafu niniejszego;

6) Minister Opieki Społecznej co do ratownictwa i lecznictwa sanitarnego;

7) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego co do nauczania w szkolnictwie oraz badań naukowych w szkolnictwie i zakładach naukowych;

8) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych co do: a) ratownictwa i lecznictwa weterynaryjnego, b) dostosowania gospodarki rolnej i leśnej do potrzeb obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej, c) ochrony płodów rolnych, d) obiektów przemysłowych, których wytwórczość wojenną przytowuje ministerstwo;

9) Minister Skarbu co do obiektów przemysłowych i instytucyj, które przygotowuje na wypadek wojny;

10) wszyscy ministrowie co do podległych im i nadzorowanych: a) personelu, b) obiektów, c) urządzeń technicznych i przedmiotów użytkowych.

§ 6. (1) Na podstawie zarządzeń i instrukcyj wydanych przez wła-

ściwych ministrów (§ 5) obronę przeciwlotniczą i przeciwgazową przygotowują właściwe władze II instancji, przy czym wojewodowie działają w ramach swoich uprawnień wynikających z przepisów o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej.

(2) Kierownictwo i nadzór w dziedzinie realizacji przygotowań obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej sprawują dowódcy okręgów korpusów, każdy w swoim okręgu, lub inne władze wojskowe, wyznaczone specjalnie przez Ministra Spraw Wojskowych, na podstawie rozkazów Ministra Spraw Wojskowych i w ramach zarządzeń i instrukcyj właściwych ministrów w myśl ust. (1) paragrafu niniejszego.

(3) Minister Spraw Wewnętrznych jest uprawniony do przekazywania przygotowania obrony przeciwlotniczej i przeciwgaowej (§ 5 pkt 2)) władzom samorządu terytorialnego, zaś Minister Opieki Społecznej (§ 5 pkt 6)) instytucjom ubezpieczeń społecznych.

§ 7. (1) Dla celów wykonania zadań obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej służą organa obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej.

(2) Organizację, zasady działania i wyszkolenia tych organów ustalają właściwi ministrowie w myśl wytycznych Inspektora Obrony Powietrznej Państwa.

§ 8. (1) Organa obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej mają być zaopatrzone w sprzęt i środki, potrzebne do sprawowania swych czynności.

(2) Ludność ma być wyposażona w sprzęt i środki, potrzebne do jej zabezpieczenia przed napadami z powietrza.

§ 9. (1) Właściwi ministrowie (§ 7 ust. (2)):

1) określą rodzaj środków i sprzętu, w jaki mają być wyposażone organa obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej;

2) wydadzą instrukcje techniczne, dotyczące sposobu użycia tych środków i sprzętu.

(2) Rodzaj sprzętu i środków, potrzebnych do zabezpieczenia podległego sobie personelu, określają właściwi ministrowie (§ 5 pkt 10)).

(3) Rodzaj sprzętu i środków tej kategorii dla pozostałej ludności określa Minister Spraw Wewnętrznych.

§ 10. (1) Zaopatrzenie organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej w sprzęt i środki należy do obowiązków władz, instytucyj i osób, przez które dany organ został zorganizowany, a odbywa się na podstawie zarządzeń właściwej władzy.

(2) Zaopatrzenie podległego personelu w sprzęt i środki, służące do jego zabezpieczenia, należy do obowiązków danej władzy lub instytucji.

(3) Zaopatrzenie pozostałej ludności w sprzęt i środki tej kategorii należy do obowiązków ludności (§ 1), stosownie do zarządzenia władzy.

§ 11. (1) W przygotowaniu obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej współpracują z władzami i ludnością stowarzyszenia społeczne, powołane do tego w myśl swoich statutów.

(2) Stowarzyszenia te wykonują zarządzenia właściwego ministra, nadzorującego stosownie do odpowiednich przepisów prawnych działalność danego stowarzyszenia.

§ 12. Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej w szczególności:

1) organizuje i przeprowadza uświadamianie ludności co do potrzeb i sposobu obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej;

2) organizuje, szkoli i zaopatruje organa obrony;

3) bierze udział w pokrywaniu kosztów przygotowań obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej.

§ 13. Polski Czerwony Krzyż w szczególności:

1) współpracuje z władzami w organizowaniu ratownictwa i lecznictwa;

2) organizuje, szkoli i zaopatruje organa ratowniczo - sanitarne i lecznicze;

3) bierze udział w pokrywaniu kosztów przygotowań ratownictwa i lecznictwa sanitarnego obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej.

§ 14. Związek Straży Pożarnych w szczególności:

1) współpracuje z władzami przy organizowaniu akcji przeciwpożarowej;

2) organizuje, szkoli i zaopatruje organa akcji przeciwpożarowej.

§ 15. Inne stowarzyszenia społeczne mogą współdziałać w przygotowaniu obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej w ramach przepisów swych statutów oraz w myśl zarządzeń władz.

§ 16. Ulgi w opłatach i daninach państwowych z tytułu świadczeń pieniężnych i rzeczowych na rzecz obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej ustalają osobne przepisy.

§ 17. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się wszystkim ministrom, każdemu we właściwym mu zakresie działania.

§ 18. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wewrzętrznych: (—) *Sławoj Składkowski.* Minister Spraw Zagranicznych: (—) *Beck.* Minister Spraw Wojskowych: (—) *Kasprzycki.* Minister Skarbu: (—) *E. Kwiatkowski.* Minister Sprawiedliwości: (—) *W. Grabowski.* Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: (—) *W. Świętosławski,* Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: (—) *J. Poniatowski.* Minister Przemysłu i Handlu: (—) *Antoni Roman.* Minister Komunikacji: (—) *Ulrych.* Minister Opieki Społecznej: (—) *Marian Zyndram-Kościałkowski.* Minister Poczt i Telegrafów: (—) *E. Kaliński.*

3.

Obsadzanie gmachów pnączami.

Zarządzenie Kuratorium O. S. Lw. z dnia 3 marca 1937 r. Nr O. 3388/37.

Stosując się do okólnika Pana Prezesa Rady Ministrów Nr 50 z dnia 29 lipca 1936 r. Nr 149 — 1/2, podanego do wiadomości i wykonania zarządzeniem Pana Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 6 sierpnia 1936 r. Nr BP 15722/36 w sprawie obsadzania gmachów pnączami (Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1936 r., str. 413), Kuratorium O. S. Lw. przypomina z nadchodzącą wiosną i wobec bliskiego terminu rozpoczynających się robót w ogrodach, że do obsadzania gmachów pnączami nadają się odmiany „Ampelopsis Veitsch", wymagającej jednak naświetlenia południowego lub odmiany „Ampelopsis Engelmani", nadającej się również na fasady mniej oświetlone, tj. wschodnie i zachodnie, wreszcie bluszczu, jako udającego się nawet na fasadach północnych, lecz osiągającego wysokość jedynie 5—6 metrów.

Przy rozmieszczaniu sadzonek należy powodować się istniejącym podziałem architektonicznym fasady budynku, zaś w wypadku obsadzania całej powierzchni ścian (np. murów szczytowych) należy stosować odstępy max. 3—5 metrowe.

Zarazem Kuratorium O. S. Lw. na podstawie pisma Urzędu Wojewódzkiego Lwowskiego z dnia 20 lutego 1937 r. L. K. B. 50/92 ex 1937 podaje do wiadomości, że pieczę nad należytym przeprowadzeniem tej akcji nałożono na miejscowe organa techniczno-budowlane[1]).

Zwraca się uwagę, że przed przystąpieniem do obsadzania gmachów pnączami Dyrekcje, Kierownictwa szkół winny zwracać się do zarządów miast (wydział drogowy) o zezwolenie na zerwanie płyt na chodnikach i zarządzenie naprawy ewentualnie uszkodzonych chodników.

Zasadzone rośliny winny być w sposób należyty zabezpieczone siatką przed wszelkimi możliwymi uszkodzeniami.

Podaje się źródła nabycia pnączy:

1) Zakłady Hodowli Drzew i Krzewów Państw. Instytutu Naukowego Gospod. Wiejskiego w Puławach,

2) Zakłady Ogrodnicze Fundacji Kórnickiej w Kórniku, woj. poznańskie,

3) Szkoła Drzewek i Krzewów hr. Potockiego w Łańcucie.

---

[1]) Według wymienionego pisma Urzędu Wojewódzkiego do oceny strony fachowej powyższej akcji w mieście Lwowie został delegowany p. inż. Romuald Kunzelmann.

W załączeniu podaje się dla ewentualnego wykorzystania zależnie od położenia i warunków szkoły (szkoła w małym mieście, szkoła na wsi itp.) informacje, dotyczące różnych innych pnączy.

Koszta obsadzenia budynków szkolnych pnączami powinny być pokryte z kredytów, przewidzianych na utrzymanie budynków.

PP. Inspektorzy Szkolni w wykonaniu zarządzenia Pana Prezesa Rady Ministrów oraz Urzędów Wojewódzkich zwrócą się niezwłocznie do zarządów gmin miejskich i wiejskich, w celu jak najrychlejszego przystąpienia do obsadzania szkół budynków samorządowych odpowiednimi pnączami.

Kurator Okręgu Szkolnego: (—) *J. Gadomski.*

Wykaz pnączy.

A) Samopnące:

1. Ampelopsis Veitschi, Winobluszcz japoński — na wystawę południowo-wschodnią lub południowo-zachodnią.
2. Ampelopsis Engelmanni } udają się w każdej wystawie, wytrzymałe na mrozy.
3. Ampelopsis Muralis (radicantissima) }
4. Bluszcz (Hedera Helix), wiecznie zielony gatunek na murach marznie, najlepiej jeszcze utrzymuje się w wystawie północnej. Na murach jednak jest niepewny.

B) Wymagające sztucznego oparcia, w postaci drewnianej kraty przytwierdzonej do ściany:

1 Winobluszcz pospolity (dzikie wino), Ampelopsis quinquefolia.
2. Wino pnące (Vitis reparia — Vitis odoratissima), b. duży krzew, zupełnie odporny, na wszystkie wystawy.
3. Powójnik wyniosły czyli pierzasty, Clematis Vitalba, dorasta 10—15 m, kwitnie obficie, białawo. Również owoce, okryte jedwabistym puchem, mają bardzo dużą wartość ozdobną. Zupełnie odporny na wszystkie wystawy.
4. Bignonia, Tecoma radicans. Bardzo piękny krzew, dorastający rozmiarów powójnika. Kwiaty ceglasto-ponsowe, od lipca do końca września. Końce młodych pędów często nieco przemarzają, co nie jest szkodliwe, gdyż pędy te winny być rok rocznie przycinane, celem wywołania silnego przyrostu. Wystawa południowa, gleba umiarkowanie wilgotna.
5. Kokornak wielkolistny, Aristolochia Sipho, do 10 m. Wystawa wschodnia lub zachodnia, wymaga dostatku wilgoci. Odporny.
6. Clematis tangutica, powójnik tybetański o kwiatach żółtych, zupełnie u nas odporny, silny wzrost.

Powójniki, kokornak, wino pachnące i winobluszcz pospolity nadają się doskonale do okrywania balkonów, altan, garaży.

4.

Wynagrodzenie członków komisyj egzaminacyjnych za praktyczne egzaminy nauczycielskie.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr 12 z dnia 16 lutego 1937 r. (II. P. 8290/36).

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 2, poz. 34).

Nr I. 3364/37. W myśl § 6 i § 27 przepisów w sprawie praktycznego egzaminu na nauczyciela publicznej szkoły powszechnej z dnia 14 grudnia 1928 r. (Dz. Urz. z 1929 r. Nr 1, poz. 3[1]) zarządzam, co następuje:

I) Zgodnie z p. 15 okólnika Nr 85 z dnia 14 czerwca 1934 r. (IR. 4547/34 — Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 6—7, poz. 96[2]) opłata za praktyczny egzamin na nauczyciela publicznych szkół powszechnych wynosi 50 zł.

Nauczyciel, ubiegający się o dopuszczenie do praktycznego egzaminu, wpłaca powyższą opłatę do kasy urzędu skarbowego w siedzibie kuratorium na fundusz specjalny „Taksa Administracyjna" bezpośrednio lub za pośrednictwem innych kas urzędów skarbowych, względnie za pośrednictwem P. K. O. lub przekazem pocztowym.

Pokwitowanie (odcinek blankietu P. K. O. — dowód nadania) nauczyciel dołącza do podania o dopuszczenie do egzaminu. Bez tego pokwitowania podanie nie będzie rozpatrywane.

II) Prezes komisji egzaminacyjnej pokrywa z funduszów przekazanych mu przez kuratorium wydatki administracyjne, ewentualne koszty podróży i diety członków komisji egzaminacyjnej przy egzaminach odbywanych poza siedzibą egzaminatorów (według przepisów § 1 a. Regulaminu) oraz wynagrodzenie egzaminatorów.

III) Normy wynagrodzenia egzaminatorów obowiązują następujące:

1. Przy egzaminach odbywanych w myśl § 1 a. Regulaminu za egzamin każdego nauczyciela:

A. Wynagrodzenie prezesa komisji . . . . . . 2 zł 50 gr

B. Wynagrodzenie egzaminatora:

a) za wizytację . . . . 4 zł —

b) za kolokwium . . . . 1 zł 50 gr

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1929 r., str. 114.

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 308, oraz z 1935 r., str. 206.

2. Przy egzaminach odbywanych w myśl § 1 b. Regulaminu za egzamin każdego nauczyciela:

A. Wynagrodzenie prezesa komisji . . . . 2 zł 50 gr

B. Wynagrodzenie członka komisji za nadzór przy egzaminie piśmiennym od godziny . . . . 1 zł —

C. Wynagrodzenie egzaminatora:

a) za udział w lekcjach próbnych od godziny . . 1 zł 50 gr

b) za ocenę prac piśmiennych:
za 1 ocenę . . . . 2 zł —
za 2 i ewentualnie 3 ocenę po . . . . 1 zł —

c) za kolokwium . . . . 1 zł 50 gr

3. Jeżeli prezes komisji wchodzi w skład kompletu egzaminacyjnego jako egzaminator, otrzymuje wynagrodzenie, przewidziane pod A i B, względnie także pod C.

Przewodniczący kompletu nie jest oddzielnie wynagradzany za tę funkcję.

Wypłata wynagrodzeń egzaminatorów następuje po ukończeniu egzaminów.

Prezes komisji może udzielać członkom, udającym się w podróż służbową, zaliczek na koszty podróży według norm obowiązujących.

IV. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 marca 1937 r.

Z dniem tym przestaje obowiązywać okólnik z dnia 9 stycznia 1929 r. Nr II. 606/29 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 2, poz. 17[1]).

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Swiętosławski.*

5.

Urlopy płatne za zwrotem kosztów zastępstwa dla nauczycieli szkół powszechnych, z rozłożeniem spłaty na trzy lata.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr 16 z dnia 3 marca 1937 r. (II. P. 1145/37).

Nr I. 4411/37. W porozumieniu z Ministerstwem Skarbu zezwalam od roku szkolnego 1937/38 na korzystanie z ulg, określonych okólnikiem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 11 lutego 1929 r. Nr I. 12490/28 w sprawie urlopów nauczycielstwa szkół powszechnych za zwrotem

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1929 r., str. 126.

kosztów zastępstwa (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1929 Nr 4, poz. 42[1]) nauczycielom publicznych szkół powszechnych, będącym słuchaczami Państwowych Instytutów w Warszawie: Nauczycielskiego, Robót Ręcznych i Pedagogiki Specjalnej oraz Centralnego Intytutu Wychowania Fizycznego w Warszawie.

Wymienieni sluchacze będą mogli otrzymywać tylko na jeden rok studiów urlop roczny płatny za zwrotem kosztów zastępstwa z rozłożeniem na spłaty ratalne w ciągu 3 lat (36 rat), poczynając od daty rozpoczęcia urlopu na warunkach, unormowanych wspomnianym powyżej okólnikiem (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1929, Nr 4, poz. 42) i w granicach kredytu ustalonego na ten cel w Dz. 4 § 1 (poz. 4) w poszczególnych okresach budżetowych.

Minister W. R. i O. P. (—) *W. Świętosławski.*

6.

Konkurs w sprawie przyjęcia na studia w Państwowym Instytucie Nauczycielskim w Warszawie w roku szkolnym 1937/38.[2])

Nr I. 43363/37. Niniejszym ogłasza się konkurs na urlopy dla kandydatów na 1-szy rok studiów w Państwowym Instytucie Nauczycielskim w Warszawie w roku szkolnym 1937/38.

1. O przyjęcie mogą się ubiegać kierownicy (czki) i stali (łe) nauczyciele (ki) publicznych szkół powszechnych, szkół ćwiczeń, zakładów kształcenia nauczycieli i szkół specjalnych, którzy (re) nie później niż w roku 1934 uzyskali świadectwo ukończenia Wyższego Kursu Nauczycielskiego lub analogicznych studiów.

2. Przy przyjmowaniu będą przede wszystkim uwzględniane osoby, które wykazały szczególne zainteresowanie i uzdolnienia pedagogiczne oraz zamiłowanie do pracy o charakterze społecznym na terenie szkoły (zrozumienie wpływu czynników socjologicznych w poznaniu dziecka, współpraca szkoły z domem itd.).

3. Podanie o przyjęcie na 1-szy rok studiów należy wnieść drogą służbową do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w terminie do dnia 15 kwietnia 1937 r. i zaopatrzyć w następujące załączniki:

a) dokładny życiorys, własnoręcznie napisany z wyszczególnieniem przebiegu dotychczasowych studiów i praktyki nauczycielskiej. W ży-

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1929 r., str. 134.

[2]) Podany do wiadomości i zawiadomienia nauczycielstwa pismem Minist. W. R. i O. P. z dnia 17 lutego 1937 r. Nr II. P. 779/37.

ciorysie należy pomieścić sprawozdanie z dotychczasowej pracy wychowawczej, dydaktycznej i społecznej, dołączając krótki referat na temat dokonanych przez petenta spostrzeżeń z życia dzieci na podstawie dotychczasowej praktyki,

b) świadectwa szkolne i egzaminacyjne oraz inne dowody dokonanych prac i odbytych studiów, np. zaświadczenia z udziału w kursach wakacyjnych (w oryginałach),

c) odpis wykazu stanu służby,

d) wykaz przestudiowanej do egzaminu lektury, która może być przedmiotem kolokwium,

e) deklarację według załączonego wzoru,

f) 2 nienaklejone fotografie z własnoręcznym czytelnym podpisem (format urzędowy).

Bezpośrednio przełożona władza służbowa dołączy ponadto wyciąg z wykazu kwalifikacyjnego oraz szczegółową opinię o kandydacie i prześle podania kandydatów ze swego obwodu szkolnego do kuratorium w terminie do 1 maja br.

4. O ostatecznym przyjęciu do Instytutu rozstrzygnie kolokwium wstępne w Instytucie (Al. Ujazdowska 20) w dniach 24, 25 i 26 czerwca. O dniu egzaminu kandydaci dopuszczeni do kolokwium — będą zawiadomieni przez dyrekcję Instytutu.

5. Wymagania przy egzaminie wstępnym (kolokwium) oraz warunki przyjęcia podane zostały w komunikacie dyrekcji Państwowego Instytutu Nauczycielskiego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 12, poz. 216 z dnia 31 grudnia 1935[1]) oraz w dziennikach kuratoriów.

6. Kandydaci dopuszczeni do egzaminu wstępnego poddani będą na miejscu badaniu lekarskiemu dla stwierdzenia, czy stan zdrowia umożliwia im studia.

7[2]). Nauczyciele przyjęci do Instytutu mogą otrzymać na pierwszy rok studiów, tj. na rok szkolny 1937/38, urlop płatny za zwrotem kosztów zastępstwa z rozłożeniem na raty, względnie za zwrotem kosztów zastępstwa bez spłat ratalnych lub bezpłatny — na warunkach określonych w deklaracji.

Na drugi rok studiów — zależnie od wyników pracy w pierwszym roku studiów — udzielane będą w miarę możności urlopy płatne.

Składający podanie obowiązany jest wyraźnie podać, o jaki rodzaj urlopu prosi oraz zaznaczyć, czy będzie posiadał dostateczne środki fi-

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1936 r., str. 55.

[2]) W brzmieniu pisma Minist. W. R. i O. P. z dnia 1 marca 1937 r. Nr II. P. 1767/37 (I. 4413/37).

nansowe na utrzymanie się w Warszawie, otrzymawszy na I-szy rok studiów urlop płatny za zwrotem kosztów zastępstwa na raty lub bez rat, względnie bezpłatny, gdyż na żadne subwencje liczyć nie można.

Kuratoria okręgów szkolnych (Wydział Oświecenia Publicznego w Katowicach) skierują do Ministerstwa podania kandydatów wraz z odpowiednimi wnioskami oraz z opinią o pracy, uzdolnieniach ogólnych i pedagogicznych w terminie do dnia 20 maja 1937 r., załączając wykaz wszystkich kandydatów, który zawierać winien wyciągi z podań ujęte w następujące rubryki: 1) L. p., 2) Nazwisko i imię, wiek, wyznanie, stan cywilny, 3) Stanowisko służbowe i miejsce pracy, 4) Ilość lat pracy, 5) Kwalifikacje (według załączonych świadectw), 6) Rok egzaminu W. K. N. i rodzaj urlopu otrzymanego na studia, 7) Znajomość języka obcego i jakiego, 8) Ostatnia ocena pracy, 9) Stosunek do służby wojskowej i posiadany stopień wojskowy, 10) Udział w pracy społecznej, w jakim charakterze, 11) Udział w pracach niepodległościowych — ewentualnie — odznaczenia, 12) Wniosek kuratorium, 13) Uwagi.

Po rozpatrzeniu podań Ministerstwo zawadomi kuratoria (Wydział Oświecenia Publicznego), którzy z kandydatów dopuszczeni zostali do kolokwium wstępnego, a następnie, którzy z nich zostali przyjęci na pierwszy rok studiów w związku z wynikiem kolokwium wstępnego.

Liczba miejsc jest ograniczona, wobec tego będą mogli być przyjęci istotnie tylko wybitniejsi nauczyciele.

Słuchaczy Instytutu obowiązują opłaty, przewidziane zarządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 3 lipca 1934 r. Nr IR. 4700/34 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 6—7 z dnia 31 lipca 1934 r., poz. 94) (Nr II. P. 779/37).

Deklaracja.

Prosząc o przyjęcie do Państwowego Instytutu Nauczycielskiego w Warszawie, niniejszym zobowiązuję się:

1) przestrzegać ściśle postanowień regulaminów, obowiązujących w Instytucie Nauczycielskim i zarządzeń Dyrekcji,

2) nie obejmować bez porozumienia z Dyrekcją Instytutu Nauczycielskiego żadnych zajęć ubocznych,

3) w razie uzyskania, dla pracy w Instytucie Nauczycielskim, urlopu płatnego lub płatnego za zwrotem kosztów zastępstwa — pracować — niezależnie od zobowiązań, przyjętych uprzednio z powodu pobierania stypendium, czy urlopu — w ciągu lat czterech od daty ukończenia Instytutu w szkolnictwie na stanowisku, które wyznaczą mi władze szkolne najdalej w tymże okresie czasu.

Gdybym z własnej winy, czego ocenę pozostawiam władzom szkolnym, przerwał studia, lub po ich ukończeniu nie wypełnił zobowiązań wyżej wymienionych

w punkcie 3, zobowiązuję się zwrócić do Skarbu Państwa całą kwotę, otrzymaną tytułem poborów służbowych w czasie studiów w Państwowym Instytucie.

(podpis)

Kierownik . . . .
Nauczyciel . . . .
szkoły . . . . . . klasowej w . . . .
w powiecie . . . .
W . . . . dnia . . . . . 193 r.

7.

Konkurs w sprawie przyjęcia na studia w Państwowym Instytucie Pedagogiki Specjalnej w Warszawie na rok szk. 1937/38.[1]

Nr I. 3362/37. Niniejszym ogłasza się konkurs w sprawie przyjęcia na studia w Państwowym Instytucie Pedagogiki Specjalnej, przygotowującym nauczycieli do pracy w szkołach specjalnych dla dzieci anormalnych: głuchoniemych, niewidomych, umysłowo upośledzonych i moralnie zaniedbanych.

W roku szkolnym 1937/38 przewiduje się uruchomienie jednego działu, a mianowicie działu umysłowo upośledzonych.

O przyjęcie do Instytutu mogą się ubiegać czynni stali nauczyciele (ki) publicznych szkół powszechnych posiadający: 1) pełne kwalifikacje nauczycielskie, 2) najwyżej 35 lat życia, 3) dobrą opinię o pracy.

Kandydaci po ukończeniu kursu będą obowiązani do pracy nauczycielskiej w szkołach, wskazanych przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przynajmniej w ciągu trzech lat.. Nauczyciele, korzystający z płatnego urlopu na studia, którzy po ukończeniu studiów nie wywiążą się z własnej winy z przyjętego obowiązku 3-letniej pracy we wskazanych szkołach, będą obowiązani do zwrotu rocznego uposażenia.

Pierwszeństwo w przyjęciu na studia w Instytucie mają nauczyciele, posiadający znajomość jednego z obcych języków oraz ci, którzy odbyli praktykę w szkołach specjalnych.

Podania do Ministerstwa W. R. i O. P. o przyjęcie do Instytutu należy wnosić w drodze służbowej najpóźniej do dnia 1 kwietnia rb., dołączając do nich: 1) własnoręczny opis życia i pracy dotychczasowej, 2) metrykę urodzenia, 3) dokumenty, stwierdzające czas i rodzaj pracy oraz opinię o pracy, 4) świadectwa odbytych studiów w oryginałach.

---

[1]) Podany do wiadomości i zawiadomienia nauczycielstwa pismem Min. W. R. i O. P. z dnia 17 lutego 1937 r. Nr II. P. 661/37).

5) dwie nienaklejone fotografie (wzór urzędowy) z własnoręcznym, czytelnym podpisem, 6) deklarację zobowiązującą do 3-letniej pracy w szkole, wskazanej przez władze szkolne.

Bezpośrednio przełożona władza służbowa dołączy wyciąg z wykazu stanu służby i kwalifikacyjnego oraz szczegółową opinię o kandydacie.

O ostatecznym przyjęciu do Instytutu zadecyduje kolokwium, które odbędzie się dnia 19 czerwca r. b. (godz. 8 rano) w Instytucie Pedagogiki Specjalnej w Warszawie (Al. 3 Maja Nr 18), polegające na pracy piśmiennej i zreferowaniu przez kandydata jednej ze wskazanych poniżej książek (stosownie do wyboru przez kandydata):

1) Baley S. Zarys psychologii w związku z rozwojem psychiki dziecka. Książnica-Atlas (b. d.) 424 str.

2) Hessen S. Podstawy pedagogiki. Nasza Księgarnia, 1931, 428 str.

3) Devey J. Szkoła a dziecko. Warszawa, Książnica-Atlas.

4) Devey J. Moje pedagogiczne credo. Warszawa, Książnica-Atlas (b. d.).

5) Joteyko J. Jedność szkolnictwa ze stanowiska psychologii i potrzeb społecznych. Warszawa, Nasza Księgarnia, 1929.

Jednocześnie przy kolokwium tym kandaci będą obowiązani wykazać się znajomością anatomii i fizjologii człowieka w zakresie podręcznika J. Sosnowskiego.

Kandydaci dopuszczeni do egzaminu wstępnego, poddani będą na miejscu badaniu lekarskiemu dla stwierdzenia, czy stan ich zdrowia pozwoli im na studia.

Kandydaci, których egzamin wypadnie pomyślnie, będą przyjęci do Instytutu, o czym nastąpi osobne zawiadomienie.

Oprócz urlopów płatnych przewiduje się dla uczestników urlopy płatne za zwrotem kosztów zastępstwa na raty, względnie za zwrotem kosztów zastępstwa bez spłat ratalnych oraz bezpłatne.

Wobec znacznego ograniczenia liczby urlopów płatnych, kandydaci winni wyraźnie zaznaczyć w podaniach, o jaki rodzaj urlopu proszą.

Podania kandydatów inspektoraty szkolne prześlą do kuratoriów do dnia 12 kwietnia r. b. W podaniach tych znaleźć się winny następujące dane: 1) nazwisko i imię, wiek, wyznanie, stan cywilny, 2) stanowisko służbowe i miejsce pracy, 3) ilość lat pracy, 4) kwalifikacje, 5) znajomość języka obcego i jakiego.

Kuratoria okręgów szkolnych skierują te podania po skontrolowaniu zawartych w nich danych do Ministerstwa W. R. i O. P. z odpowiednimi wnioskami, opinią o pracy, uzdolnieniach ogólnych i pedagogicznych kandydatów najpóźniej do dnia 30 kwietnia r. b.

Ministerstwo W. R. i O. P. osobno zawiadomi kuratoria, którzy ze zgłoszonych kandydatów mają przybyć na egzamin wstępny oraz którzy z nich zostali przyjęci na kurs w związku z wynikami egzaminu wstępnego.

Do Instytutu mogą być przyjęci, w miarę wolnych miejsc, również wykwalifikowani nauczyciele (ki) prywatnych szkół powszechnych. Odnośni kandydaci winni do dnia 1 kwietnia r. b. złożyć do Ministerstwa za pośrednictwem właściwego okręgu szkolnego podania z następującymi załącznikami: 1) własnoręczny opis życia i pracy dotychczasowej, 2) merykę urodzenia, 3) dokumenty stwierdzające czas i rodzaj pracy, 4) świadectwa odbytych studiów w oryginałach, 5) dwie nienaklejone fotografie (wzór urzędowy) z własnoręcznym podpisem.

W Instytucie obowiązują opłaty, przewidziane zarządzeniem Ministra W. R. i O. P. z dnia 3 lipca 1934 r. Nr IR. 4700/34 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 6—7, poz. 94).

W związku z powyższym opłatę za egzamin wstępny w wysokości zł 10 należy wpłacić do PKO na konto 33.306 Państwowego Instytutu Pedagogiki Specjalnej w Warszawie niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia o dopuszczeniu do egzaminu wstępnego.

8.

Organizacja Wyższych Kursów Nauczycielskich w r. szk. 1937/38

Zarządzenie Min. W. R. i O. P. z dnia 24 lutego 1937 r. (Nr III P. 715/37).

Nr I. 3846/37. Ministerstwo W. R. i O. P. przesyła wykaz zatwierdzonych na rok szkolny 1937/38 Państwowych Wyższych Kursów Nauczycielskich z podaniem typu grup każdego kursu oraz liczby miejsc, zarezerwowanych na każdej grupie dla kandydatów z poszczególnych okręgów szkolnych, mogących korzystać z urlopów płatnych oraz z urlopów płatnych za zwrotem kosztów zastępstwa, spłacalnych ratami zgodnie z okólnikiem z dnia 11 lutego 1929 r. Nr I. 12490/28 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z roku 1929, Nr 4, poz. 42[1]).

Cyfry w nawiasach, uwidocznione w załączonym rozkładzie, odnoszą się do tej drugiej kategorii urlopów.

W sprawie rozkładu grup Ministerstwo zaznacza, iż w roku szk. 1937/38 będą uruchomione grupy Wyższych Kursów Nauczycielskich, czynne w r. szkol. 1936/37, tj. grupa jęz. polskiego i historii w Krakowie i Warszawie, geograficzno-przyrodnicza we Lwowie i Warszawie,

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1929 r., str. 134.

Rozkład płatnych urlopów, przydzielonych poszczególnym okręgom szkolnym na Wyższe Kursy Nauczycielskie w r. 1937/38.

Okrąg Szkolny	Liczba urlopów ogółem		Grupy								
			Humanistyczna (j. polski, historja)		Geograficzno-przyrodnicza		Matematyczno-przyrodnicza		Rysunek i zajęcia praktyczne	Śpiewu i wychowania fizycznego	
										Poznań	
	Płatnych	płatnych za zwrotem kosztów zastępstwa z rozłożeniem na raty	Kraków	Warszawa	Lwów	Warszawa	Poznań	Warszawa	Warszawa dla nauczycieli	dla nauczycieli	dla nauczycielek
	75	100 + 5	28 7 (21)	29 8 (21)	30 8 (22)	27 11 (16)	25 9 (14)	27 9 (18)	22 6 (16)	26 9 (17)	16 6 (10)
Brzeski . . .	4	9	(2)	1	1 (2)			1 (2)	(1)	1 (1)	(1)
Krakowski . .	11	24	3 (6)		2 (6)		2 (5)		1 (4)	1 (2)	2 (1)
Lubelski . . .	5	12		1 (2)	1 (2)			1 (3)	1 (1)	1 (2)	(2)
Lwowski . . .	11	27	3 (11)		3 (9)		3 (2)		1 (2)	1 (1)	(2)
Łucki	4	9	1 (2)	1 (1)	1 (1)	(1)		(2)	(1)	(1)	1
Poznański . .	8	20		1 (6)		2 (3)	2 (6)		1 (2)	1 (2)	1 (1)
Warszawski .	12	32		3 (7)		3 (8)		3 (8)	1 (3)	1 (3)	1 (3)
Wileński . . .	5	17		1 (5)		1 (4)		1 (3)	1 (2)	1 (3)	
Woj. Śląskie .	15[1]	5[1]) [2])			(2)	5	4 (1)	3		2 (2)	1

Uwaga: [1]) Koszty tych urlopów pokrywa Województwo Śląskie. — [2]) (bez rozłożenia na raty).

matematyczno-przyrodnicza w Poznaniu i Warszawie, rysunków i zajęć praktycznych (dla mężczyzn) w Warszawie oraz śpiewu i wychowania fizycznego (dla mężczyzn i kobiet) w Poznaniu.

Ministerstwo nie mogło uwzględnić w pełni wniosków Kuratoriów, tyczących się liczby urlopów dla słuchaczy, ze względów budżetowych liczba przyznanych poszczególnym Kuratoriom urlopów musi mieścić się w ramach roku 1936/37, tj. Kuratoria otrzymują tylko tyle miejsc, ile miały przyznanych na rok bieżący.

Ministerstwo przypomina, że w celu uniknięcia nieprzewidzianych przesunięć i zmian w przydziałach urlopów niezbędne jest ścisłe stosowanie się Kuratoriów Okręgów Szkolnych do wskazówek §§ 8, 9 i 10 Regulaminu Państwowych Wyższych Kursów Nauczycielskich (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1928 Nr 9, poz. 154[1]; zwłaszcza przestrzeganie tej zasady jest ważne w stosunku do kuratoriów, w których siedzibie są Wyższe Kursy Nauczycielskie. W tej sprawie Ministerstwo przypomina specjalne pismo wysłane do Dyrekcyj Wyższych Kursów Nauczycielskich (z dnia 6 kwietnia 1936 r. Nr II. P. 800/36[2]).

Niezwłocznie po egzaminie wstępnym należy nadesłać do Ministerstwa sprawozdanie według załączonego schematu.

Ministerstwo przedłuża termin wnoszenia podań o przyjęcie na Wyższe Kursy Nauczycielskie do dnia 1 kwietnia 1937 r.

W sprawie doboru kandydatów, udzielania urlopów bezpłatnych itp. itp. obowiązują wskazówki zarządzenia z dnia 15 kwietnia 1935 r. Nr II. P. 1413/35.

Komunikat w sprawie rozkładu Wyższych Kursów Nauczycielskich będzie ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa i w prasie pedagogicznej.

Dyrektor Departamentu: (—) *Dr M. Pollak.*

Komunikat w sprawie Państwowych Wyższych Kursów Nauczycielskich w r. szk. 1397/33.

W roku szkolnym 1937/38 czynne będą na Państwowych Wyższych Kursach Nauczycielskich następujące grupy: humanistyczna (j. polski, historia) w Krakowie i Warszawie, geograficzno-przyrodnicza we Lwowie i Warszawie, matematyczno-przyrodnicza (matematyka, przyroda żywa i martwa) w Poznaniu i Warszawie; rysunków i zajęć praktycznych (dla mężczyzn) w Warszawie, oraz śpiewu i wychowania fizycznego (dla mężczyzn i kobiet) w Poznaniu.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Łw. z 1928 r., str. 542.

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Łw. z 1936 r., str. 170.

Oprócz urlopów płatnych przewiduje się dla uczestników urlopy płatne za zwrotem kosztów zastępstwa na raty, względnie za zwrotem kosztów zastępstwa bez spłat ratalnych oraz bezpłatne.

Świadectwa zdrowia mogą wydawać prócz lekarzy powiatowych, także lekarze szkolni czynni przy szkołach państwowych. Lekarze szkolni jednak nie są obowiązani do bezpłatnego wydawania wspomnianych świadectw zdrowia. Do podań, oprócz załączników, wymienionych w Regulaminie W. K. N., należy dołączyć w miarę możności zaświadczenia z przesłuchanych kursów uzupełniających (wakacyjnych lub z lekcjami w ciągu roku szkol.) i dowody prac (lekcyj próbnych, referatów), wykonanych na konferencjach rejonowych. Dowody te będą brane pod uwagę przy kwalifikowaniu podań.

Kandydaci, ubiegający się o urlop płatny za wzrotem kosztów zastępstwa na raty, winni zaznaczyć to wyraźnie w podaniu oraz dołączyć deklarację według wzoru, podanego w Dz. Urz. z r. 1929 Nr 4, poz. 42.

Termin wnoszenia podań upływa z dniem 1 kwietnia 1937 r.

9.

Wnioski o nadanie prywatnym szkołom średnim ogólnokształcącym uprawnień szkół państwowych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr 7 z dnia 21 stycznia 1937 r. (II. S. 524/37).

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 2, poz. 29).

W myśl przepisów §§ 1 i 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 4 grudnia 1936 r. (Nr II. S. 8391/36[1]) o nadawaniu prywatnym gimnazjom ogólno-kształcącym uprawnień gimnazjów państwowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 11, poz. 215) uprawnienia szkól państwowych będą nadawane w bieżącym roku:

1) na podstawie przepisów przytoczonego rozporządzenia prywatnym gimnazjom nowego ustroju i

2) na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 1 maja 1929 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 6, poz. 75) — klasom ósmym dawnych gimnazjów i klasom pierwszym nowoorganizowanych liceów ogólnokształcących oraz seminariom ochroniarskim.

I. Wnioski co do uprawnień czteroletnich gimnazjów winny objąć wszystkie tego rodzaju szkoły. Ponieważ nowe rozporządzenie o nadawaniu uprawnień przewiduje tylko jedną kategorię uprawnień (§ 1),

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1937 r., str. 10.

uprawnienia te będą nadawane aż do odwołania, a kwalifikacje szkół będą podlegały rewizji w przypadkach konieczności zastosowania postanowień ust. 2 § 5 przytoczonego rozporządzenia, dlatego przy ustalaniu wniosków należy poddać te momenty szczególnej rozwadze i powiązać je z przepisami § 2, a zwłaszcza punktu e.

Co do uprawnień klas ósmych gimnazjów i klas pierwszych liceów ogólno-kształcących oraz seminariów ochroniarskich, Ministerstwo wyjaśnia, że wnioski Kuratoriów winny objąć te szkoły, do których wypadnie zastosować przepisy § 7 rozporządzenia z dnia 1 maja 1929 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 6, poz. 75) raz te szkoły, którym należało by podnieść kategorię praw.

II. Materiały, na podstawie których Ministerstwo rozważy i zdecyduje sprawę uprawnień, będą następujące:

1) wykaz szkół z rubrykami: liczba porządkowa, miejscowość, nazwa szkoły, wizytator poprzedni, wizytator obecny, prawa dotychczasowe, uwagi:

2) właściwe wnioski dla poszczególnych szkół;

3) odpisy sprawozdań wizytacyjnych.

ad 1. W wykazie szkół — dla uproszczenia pracy — należy umieścić razem gimnazja czteroletnie, klasy ósme gimnazjów i klasy pierwsze liceów — w ten sposób, by po każdym gimnazjum następowała bezpośrednio lecz osobno klasa VIII, a po niej klasa I liceum. Szkoly należy wymienić według województw i w alfabetycznym porządku miejscowości w każdym województwie. W rubryce „uwagi" należy zaznaczyć, że w odniesieniu do danej szkoły Kuratorium nadsyła oddzielny wniosek, przy szkołach zaś, co do których nie występuje z oddzielnym wnioskiem, należy przedstawić w syntetycznym ujęciu ogólny stan (poziom) szkoły w porównaniu z rokiem poprzednim. Co do wszystkich szkół należy podać, czy w ciągu ostatniego roku szkolnego wywiązały się w terminie z całkowitych zobowiązań materialnych wobec nauczycieli, czy tylko w części, oraz czy w związku z tym nie było wypadków nieuzasadnionego usuwania nauczycieli w ciągu roku szkolnego.

Ministerstwo zaznacza przy tym, że przy stawianiu wniosków należy wyraźnie zwrócić uwagę, czy dana szkola daje dowody rzetelnego wysiłku w kierunku stałego podnoszenia poziomu nauczania i wychowania oraz konsekwentnego — chociażby stopniowego — realizowania tych wymogów, którym ze względu na obecną sytuację gospodarczą trudno sprostać w krótkim okresie czasu (np. pomieszczenie szkoły, pomoce naukowe, urządzenia itp.).

ad 2. Właściwe wnioski należy formować w stosunku do gimnazjów nowego ustroju w dwóch identycznych egzemplarzach i to w ten sposób, aby zawierały dane, odpowiadające poszczególnym warunkom,

wymienionym w § 2 rozporządzenia z dnia 4 grudnia 1936 r., zaś w stosunku do gimnazjalnych klas VIII i licealnych klas I oraz seminariów ochroniarskich — na dotychczasowych formularzach.

Podkreśla się, że wnioski powinny wynikać z treści sprawozdań i być z nimi w zgodzie. Wnioski o cofnięcie praw należy uzasadnić bardzo szczegółowo.

ad 3. Odpisy sprawozdań wizytacyjnych należy nadesłać w odniesieniu do każdej szkoły.

Termin nadsyłania wniosków upływa z dniem 1 marca 1937 r.

Dyrektor Departamentu: (—) *Dr M. Pollak.*

10.

Wnioski o nadanie uprawnień liceom prywatnym.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr 10 z dnia 26 lutego 1937 r. (II. S. 1214/37).

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 2, p. 32).

W związku z okólnikiem Ministerstwa Nr 7 z dnia 21 stycznia 1937 r. (II. S. 524/37[1]) oraz zapytaniem jednego z kuratoriów Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wyjaśnia, że właściciele gimnazjów prywatnych, zamierzający uruchomić od nowego roku szkolnego licea ogólno-kształcące, mogą już obecnie wnosić podania o wydanie orzeczenia na liceum, wykazując się spełnieniem warunków, określonych w art. 2 ustawy o szkołach prywatnych. Decyzje jednak w tych sprawach należy odłożyć do czasu zapoznania się ze wskazówkami Ministerstwa, które wkrótce będą przesłane Kuratoriom.

Nawiązując do przepisów ust. 2 § 7 rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 4 grudnia 1936 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 11, poz. 215) o nadawaniu prywatnym gimnazjom ogólno-kształcącym uprawnień gimnazjów państwowych, Ministerstwo wyjaśnia, że podstawę decyzji w sprawie uprawnień klasy pierwszej liceów na rok szkolny 1937/38 stanowić będą uprawnienia czteroletnich gimnazjów, oraz uprawnienia klas VII i VIII gimnazjów.

Przy występowaniu z wnioskami o uprawnienia klasy pierwszej przyszłych liceów należy wyjść z założenia, że w zasadzie właściciele wszystkich gimnazjów ośmioklasowych będą dążyli do uruchomienia klasy pierwszej liceów ogólno-kształcących. Wyjątek stanowiłyby przypadki, o których Kuratorium będzie wiadomo, że właściciel danego gimnazjum nie zamierza otworzyć liceum.

---

[1]) Patrz. str. 127.

Po wydaniu orzeczeń na licea ogólno-kształcące Kuratoria nadeślą Ministerstwu wykaz tych liceów do dnia 30 kwietnia b. r.

Podsekretarz Stanu: (—) *J. Ferek-Błeszyński.*

11.

Regulamin przyjmowania uczniów do państwowego gimnazjum ogólnokształcącego.

Zarządzenie Min. W. R. i O. P. z dnia 23 lutego 1937 r. (Nr II. S. 846/37).

§ 1. Na podstawie art. 2 ust. 2, art. 59 i 60 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) ustanawiam regulamin przyjmowania uczniów do państwowego gimnazjum ogólno-kształcącego, ogłoszony jako załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1937 r. Równocześnie tracą moc przepisy, wydane w sprawach, uregulowanych niniejszym zarządzeniem.

Minister W. R. i O. P. (—) *W. Świętosławski.*

Regulamin przyjmowania uczniów do państwowego gimnazjum ogólnokształcącego.

I. Przepisy ogólne.

§ 1. Do gimnazjum ogólno-kształcącego mogą być przyjęci kandydaci, którzy posiadają odpowiedni wiek, wolni są od chorób, zagrażających zdrowiu otoczenia, od wad i ułomności, uniemożliwiających im normalną pracę umysłową, oraz wykażą należyty rozwój umysłowy i potrzebne przygotowanie naukowe.

§ 2. O przyjęcie do klasy I gimnazjum mogą się ubiegać kandydaci, którzy w terminie do dnia 1 września danego roku kalendarzowego ukończą co najmniej lat 12, a nie przekroczą lat 16; do każdej następnej klasy kandydaci, którzy we wskazanym wyżej terminie osiągną, względnie nie przekroczą granicy wieku, przesuniętej o odpowiednią liczbę lat wzwyż.

W wyjątkowych przypadkach przyjmowanie kandydatów, którzy przekroczyli wiek wyżej wskazany nie więcej jak o rok, jest dopuszczalne za zezwoleniem kuratora okręgu szkolnego.

Dowodem, stwierdzającym wiek kandydatów, jest odpowiedni dokument wydany przez urząd stanu cywilnego.

§ 3. Kandydaci mogą być w zasadzie przyjęci do gimnazjum bez uprzedniego badania lekarskiego. W razie wątpliwości mogą być na polecenie dyrektora gimnazjum poddani badaniu lekarskiemu przez lekarza szkolnego.

§ 4. Przygotowanie naukowe kandydatów powinno odpowiadać wymaganiom, stawianym przez obowiązujący program nauki, a mianowicie:

dla kandydatów do klasy I — w zakresie wiadomości programu drugiego szczebla szkoły powszechnej, niezbędnych do skutecznego rozpoczęcia nauki w gimnazjum,

dla kandydatów do klasy II, III i IV — w zakresie programu jednej, dwóch, względnie trzech klas gimnazjum.

Odpowiednio przeprowadzony egzamin stwierdzi, czy kandydaci posiadają uzdolnienia, potrzebne do skutecznego rozpoczęcia nauki w gimnazjum.

§ 5. Głównym terminem egzaminów i przyjęć do gimnazjum są najbliższe dni po zakończeniu roku szkolnego. Zgłoszenia kandydatów winy być przeprowadzone w terminie od 1 do 15 czerwca. Termin egzaminów ustalają kuratoria okręgów szkolnych i podają go do wiadomości dyrekcjom gimnazjów. W tym okresie dyrektorzy gimnazjów przeprowadzają egzaminy oraz dokonują przyjęć nowych uczniów.

Nadto, o ile są wolne miejsca, dyrektorzy gimnazjów mogą przeprowadzać egzamin do klasy I także w pierwszych dniach po rozpoczęciu roku szkolnego. Do egzaminu tego zgłosić się mogą ponownie także kandydaci, którzy nie zdali egzaminu w terminie głównym.

§ 6. Przyjmowanie kandydatów do poszczególnych klas gimnazjów może odbywać się nadto w zakresie wolnych miejsc w odnośnych klasach:

a) w ciągu pierwszego miesiąca najbliższego roku szkolnego — kandydatów do klasy I, którzy zdali egzamin do klasy I gimnazjum lub szkoły zawodowej stopnia gimnazjalnego, a nie zostali przyjęci z braku miejsca, oraz do klasy I, II, III i IV — tych kandydatów, którzy zdali egzamin i zostali przyjęci, a którzy wskutek choroby lub innych ważnych okoliczności nie mogli rozpocząć nauki w normalnym terminie;

b) w ciągu całego roku szkolnego z wyjątkiem ostatniego okresu — kandydatów do klasy I, II, III i IV, jednakże tylko w razie przybycia na stały pobyt w danej miejscowości rodziców lub opiekunów kandydatów lub w przypadku innych ważnych okoliczności, uznanych przez dyrektora danego gimnazjum za dostateczny powód niedotrzymania właściwego terminu zgłoszenia; kandydaci tacy mogą być przyjęci jedynie na podstawie świadectwa odejścia, wydanego przez gimnazjum

ogólno-kształcące. Jeżeli kandydaci pobierali do czasu zgłoszenia naukę w gimnazjum państwowym lub posiadającym uprawnienia gimnazjów państwowych, mogą być przyjęci do tej samej klasy na podstawie samego tylko świadectwa odejścia, w innym zaś przypadku na podstawie egzaminu. Jeżeli pomiędzy odejściem z jednej szkoły a zgłoszeniem się do drugiej trwała dłuższa przerwa w normalnej nauce, dyrektor gimnazjum orzeka, czy kandydaci powinni zdawać egzamin z materiału naukowego, przerobionego w szkole, do której mają zamiar uczęszczać. Egzamin ten odbywa się według zasad wymienionych w § 25—27.

Jeżeli kandydaci, wymienieni w pkt. b) niniejszego paragrafu, ubiegają się o przyjęcie do gimnazjum o odmiennym programie lub zakresie przedmiotów niż to, do którego uczęszczali, powinni zdać egzamin, uwzględniający różnicę programów.

§ 7. Rodzice lub opiekunowie, zgłaszający kandydata do gimnazjum, wnoszą podanie; wymieniają w nim klasę, do której kandydat zamierza uczęszczać, oraz przedstawiają dokument urzędu stanu cywilnego i ewent. odpowiednie świadectwo szkolne, względnie świadectwo odejścia, nadto mogą w podaniu wskazać okoliczności, mające znaczenie przy stosowaniu postanowień, zawartych w § 6, względnie w § 22.

§ 8. Uczeń którejkolwiek klasy, który nie otrzymał promocji, nie może w ciągu najbliższego roku szkolnego ubiegać się o przyjęcie do klasy wyższej.

II. Przyjmowanie uczniów i egzaminy wstępne do klasy I.

§ 9. Kandydaci do klasy I przyjmowani są na podstawie egzaminu wstępnego.

§ 10. Do egzaminu wstępnego do klasy I powinni być dopuszczeni wszyscy kandydaci, zgłoszeni we właściwym terminie, o ile przedstawili wymagane dokumenty i odpowiadają warunkom, przewidzianym w §§ 1 i 2 niniejszego regulaminu.

§ 11. Przy egzaminie wstępnym rozróżnia się dwie grupy kandydatów:

a) posiadających albo świadectwo ukończenia 6 klas powszechnej szkoły publicznej lub szkoły prywatnej z uprawnieniami publicznych szkół powszechnych, albo świadectwo ukończenia z wynikiem pomyślnym jednego roku nauki w klasie 6-tej powszechnej szkoły II-go stopnia — publicznej lub prywatnej z uprawnieniami publicznych szkół powszechnych, albo świadectwo ukończenia z wynikiem pomyślnym trzyletniej klasy 4-tej powszechnej szkoły I-go stopnia — publicznej lub prywatnej z uprawnieniami publicznych szkół powszechnych;

b) nie posiadających takiego świadectwa.

Egzamin dla kandydatów grupy a) przeprowadza się według zasad wyszczególnionych w §§ 12—18, a dla kandydatów grupy b) — według zasad wyszczególnionych w §§ 19, 20 i 21.

§ 12. Egzamin dla kandydatów, wykazujących się jednym ze świadectw, wymienionych pod a) § 11, ma na celu stwierdzenie uzdolnień do pobierania nauki w gimnazjum.

Stwierdzenie uzdolnień powinno się opierać w zasadzie na programie II-go szczebla szkoły powszechnej, w szczególności zaś na wiadomościach i sprawnościach, przewidzianych w programie klasy 6-ej szkoły powszechnej, a niezbędnych do skutecznego rozpoczęcia nauki w gimnazjum.

§ 13. Egzamin składa się z części piśmiennej i ustnej.

Egzamin piśmienny odbywa się z języka polskiego i arytmetyki z geometrią.

W gimnazjach z niepolskim językiem nauczania odbywa się nadto egzamin piśmienny z języka nauczania.

Na wykonanie wypracowań piśmiennych z każdego przedmiotu należy przeznaczyć po jednej godzinie, przy czym między jednym a drugim egzaminem powinna być przynajmniej półgodzinna przerwa.

Egzamin piśmienny z języka polskiego polega na napisaniu wypracowania na temat, związany z obserwacjami, zainteresowaniami lub przeżyciami uczniów; wypracowanie to ma na celu stwierdzenie umiejętności wysłowienia się i opanowania pisowni, nie zaś sprawdzenie wiadomości rzeczowych z jakiegokolwiek przedmiotu nauczania.

Egzamin piśmienny z niepolskiego języka nauczania należy oprzeć na tych samych zasadach, co egzamin z języka polskiego.

Egzamin piśmienny z arytmetyki z geometrią obejmuje zadania w zakresie zasadniczych wiadomości, właściwych klasie 6-ej szkoły powszechnej. Zadania te powinny być tak dobrane, by jedna godzina wystarczała na ich rozwiązanie przez średnio zdolnego kandydata.

Tematy wypracowań piśmiennych ustala komisja egzaminacyjna (§ 14). Wypracowania ocenia właściwy egzaminator. Przewodniczący ma prawo wystawić inną ocenę, niezgodną z oceną egzaminatora; zmianę tę powinien umotywować piśmiennie.

§ 14. Egzamin ustny odbywa się przed komisją egzaminacyjną. Przewodniczącym komisji jest dyrektor lub powołany przez niego nauczyciel, członkami są trzej, a w gimnazjach z niepolskim językiem nauczania czterej odpowiednio dobrani przez dyrektora nauczyciele gimnazjum.

Przewodniczący kieruje przebiegiem egzaminu; ma też prawo stawiania pytań kandydatom. Powinien dbać o to, aby egzamin odbywał się w życzliwej dla kandydata atmosferze i był przeprowadzony z należytą sprawnością.

Podczas egzaminu i obrad komisji egzaminacyjnej (§§ 13, 18, 19 i 22) powinien być obecny inspektor szkolny tego obwodu, na którego terenie odbywa się egzamin, lub delegowany przez niego podinspektor, kierownik lub nauczyciel publicznej szkoły powszechnej. Inspektor lub delegowany przez niego zastępca bierze udział w obradach komisji z głosem doradczym.

Jeżeli wskutek zgłoszenia się wielkiej liczby kandydatów przeprowadzenie egzaminu przez komisję w składzie powyższym byłoby zbyt uciążliwe i trwało zbyt długo, dyrektor może powołać dla przeprowadzenia egzaminu piśmiennego i ustnego dwie albo większą liczbę komisyj o składzie podobnym, przy czym przewodnictwo w komisjach powierzy wybranym przez siebie nauczycielom gimnazjum. W tym przypadku egzamin piśmienny odbywa się we wszystkich komisjach równocześnie. Tematy zadań piśmiennych, jednakowe dla wszystkich komisyj w danym gimnazjum, należy ustalić na posiedzeniu wspólnym. O powołaniu komisji dyrektor gimnazjum winien powiadomić w należytym terminie inspektora szkolnego, celem wyznaczenia odpowiedniej liczby delegatów.

§ 15. Przy egzaminie ustnym należy badać, czy kandydaci posiadają i umieją stosować potrzebne wiadomości w zakresie języka polskiego, geografii i arytmetyki z geometrią. W gimnazjum z niepolskim językiem nauczania odbywa się nadto egzamin ustny z języka nauczania. Egzaminator z języka polskiego winien uwzględnić wiadomości z historii, a egzaminator z geografii — wiadomości z nauki o przyrodzie.

§ 16. Kandydaci grupy a) § 11, wykazujący się świadectwem ukończenia 6 klas powszechnej szkoły publicznej lub szkoły prywatnej z uprawnieniami publicznych szkół powszechnych, mogą być zwolnieni od egzaminu ustnego z tego przedmiotu, z którego w świadectwie rocznym z kl. VI szkoły powszechnej oraz z wypracowania piśmiennego otrzymali oceny co najmniej dobre; nadto z geografii mogą być zwolnieni ci, którzy w świadectwie rocznym z kl. VI szkoły powszechnej otrzymali oceny roczne co najmniej dobre.

Inni kandydaci wymienieni w pnukcie a) § 11 prawa tego nie posiadają.

§ 17. Sposób egzaminowania kandydatów, wymienionych w punkcie a) § 11, określa dyrektor. Przy egzaminie ustnym należałoby unikać systemu grupowego.

Przy badaniu uzdolnień kandydatów należy wykluczyć mechanicz-

ne sprawdzanie wiadomości przez pytania dorywcze lub wchodzące w zbytnie szczegóły.

Egzamin ustny kandydata powinien się odbyć w ciągu jednego dnia i nie powinien trwać dłużej jak 1½ godziny.

§ **18.** Po skończonym egzaminie komisja ustala, czy poszczególni kandydaci są uzdolnieni do skutecznego rozpoczęcia nauki w klasie I gimnazjum. Przy ustalaniu decyzji komisja bierze pod uwagę świadectwo szkolne, opinie egzaminatorów o uzdolnieniach kandydata, oparte o wypracowania piśmienne i egzamin ustny.

Za uzdolnionych do kl. I gimnazjum nie mogą być uznani kandydaci, którzy wykazali znaczne braki w opanowaniu języka polskiego.

§ **19.** Egzamin piśmienny i ustny dla kandydatów, wymienionych w punkcie b) § 11, odbywa się przed powołaną przez dyrektora komisją egzaminacyjną i jest przeprowadzany w sposób odmienny (§§ 20 i 21).

§ **20.** Egzamin piśmienny dla kandydatów, o których mowa w § 19, odbywa się według przepisów § 13.

Egzamin ustny odbywa się: 1) z religii, 2) z języka polskiego, 3) z historii, 4) z geografii, 5) z nauki o przyrodzie, 6) z arytmetyki z geometrią. W gimnazjach z niepolskim językiem nauczania obowiązuje egzamin z obu języków. Egzamin ustny polega na badaniu każdego kandydata z osobna.

Egzamin ustny kandydata powinien odbyć się w ciągu jednego dnia, wyjątkowo w ciągu dwóch dni następujących po sobie i nie powinien trwać dłużej jak 1½ godziny.

§ **21.** Po przeegzaminowaniu kandydatów (§ 19) komisja ustala na wniosek egzaminatorów ostateczny wynik egzaminu .

Kandydaci otrzymują z poszczególnych przedmiotów oceny, wyrażone w stopniach: bardzo dobry, dobry, dostateczny, niedostateczny.

Za uzdolnionych do kl. I mogą być uznani tylko ci kandydaci, którzy zdali egzamin z wynikiem pomyślnym. W wyjątkowych przypadkach wynik ujemny z jednego przedmiotu nie będzie stanowił przeszkody do przyjęcia, jeżeli kandydat wykaże wyraźne uzdolnienia i dobre wyniki w innych przedmiotach, przy czym mają zastosowania postanowienia, zawarte w ust. 2, § 18.

§ **22.** Na posiedzeniu wszystkich egzaminatorów i przewodniczących poszczególnych komisyj pod przewodnictwem dyrektora należy stwierdzić, którzy kandydaci zostali uznani za nadających się do klasy I; kandydatów tych przyjmuje się do danego gimnazjum w liczbie, odpowiadającej liczbie wolnych miejsc. W przypadku, gdy liczba zakwalifikowanych kandydatów przewyższa liczbę wolnych miejsc, pierwszeństwo przy wyborze należy oddać kandydatom, którzy zostali uznani za lepiej uzdolnionych, z pośród tych zaś dzieciom rodziców niezamożnych.

Prawo pierwszeństwa przy przyjmowaniu do danego gimnazjum bez względu na kolejność, ustaloną w myśl postanowień tego paragrafu, przysługuje dzieciom kawalerów orderu „Virtuti Militari", poległych funkcjonariuszy policji państwowej, inwalidów wojennych oraz sierotom, zasługującym na specjalną pomoc i dzieciom nauczycieli.

§ **23.** Kandydaci, uznani za uzdolnionych do podjęcia nauki w gimnazjum, o ile nie zostali do danego gimnazjum przyjęci wskutek braku miejsca, otrzymują odpowiednie zaświadczenie według jednego z załączonych wzorów. Zaświadczenie takie uprawnia kandydatów do ubiegania się (§ 6 a) o przyjęcie do klasy I innego gimnazjum bez ponownego składania egzaminu.

III. Przyjmowanie i egzaminy wstępne do klas II, III i IV.

§ **24.** Do klasy II, III lub IV mogą być przyjmowani kandydaci, czyniący zadość wymaganiom §§ 1, 2 i 3. Przygotowanie do klas II, III lub IV powinno być stwierdzone przez świadectwo dotychczasowej nauki, pobieranej w gimnazjum państwowym lub prywatnym z uprawnieniami gimnazjów państwowych, bądź też przez odpowiedni egzamin (§ 25, 27), o ile kandydat takiego świadectwa nie posiada. Świadectwo to powinno stwierdzać, iż kandydat został promowany do odpowiedniej klasy w tym samym roku kalendarzowym i odchodzi bez przeszkód. O ile promowanie nastąpiło w poprzednim roku kalendarzowym, przyjęcie kandydata na podstawie świadectwa może nastąpić wyjątkowo, o ile dyrektor gimnazjum uzna przerwę w nauce kandydata za usprawiedliwioną. W przeciwnym razie kandydat zdaje egzamin.

§ **25.** W razie wolnych miejsc w odnośnych klasach dopuszcza się do egzaminu wszystkich zgłoszonych kandydatów, którzy nie posiadają świadectwa, wymienionego w § 24. Dopuszczenie kandydatów do egzaminu do klasy IV wymaga w każdym przypadku zezwolenia kuratora okręgu szkolnego.

Egzamin składa się z części piśmiennej i ustnej.

Egzamin piśmienny kandydatów do klas II, III i IV odbywa się z języka polskiego, języka obcego oraz arytmetyki, a w gimnazjum z nauką języka łacińskiego również z języka łacińskiego. W gimnazjach z niepolskim językiem nauczania odbywa się nadto egzamin piśmienny z języka nauczania. Wypracowania egzaminacyjne odpowiadają rodzajem i zakresem wypracowaniom piśmiennym, wykonywanym w klasach, poprzedzających tę, do której kandydaci zdają.

Egzamin ustny odbywa się ze wszystkich bez wyjątku przedmiotów obowiązkowych, nauczanych w klasach, poprzedzających tę, do której kandydaci zdają. Zakres wymagań przy egzaminie określa obowiązujący program. Egzamin polega na zbadaniu wiadomości oraz sprawności kandydatów i ich rozwoju ogólnego, przy czym oprócz odpowiedzi należy

uwzględnić wykonanie przewidzianych w programach nauczania odpowiednich ćwiczeń i prac.

Kandydaci, którzy w myśl obowiązujących przepisów byliby jako uczniowie zwolnieni z nauki ćwiczeń cielesnych lub zajęć praktycznych, nie podlegają egzaminowi z tych przedmiotów.

§ 26. Egzaminy odbywają się przed powołaną przez dyrektora szkoły komisją egzaminacyjną, złożoną z dyrektora lub wyznaczonego przez niego nauczyciela, jako przewodniczącego, i powołanych przez dyrektora nauczycieli poszczególnych przedmiotów, jako egzaminatorów.

Egzaminatorzy przeprowadzają egzamin z każdego przedmiotu z osobna w obecności przewodniczącego.

Egzamin ustny kandydata ze wszystkich przedmiotów nie powinien trwać dłużej jak 2 godziny. W zasadzie egzamin z jednego przedmiotu nie może trwać dłużej, jak 20 minut, egzaminowanie zaś bez przerwy ponad 30 minut.

§ 27. Kandydaci, którzy zdali egzamin, a z powodu braku miejsca nie zostali przyjęci, otrzymują zaświadczenie według jednego z załączonych wzorów. Zaświadczenie takie uprawnia kandydatów do ubiegania się o przyjęcie do innego gimnazjum bez ponownego składania egzaminu, przy czym dyrektor tego gimnazjum może żądać akt egzaminacyjnych kandydata. Zaświadczenie takie nie jest równoważne z ukończeniem odpowiedniej klasy gimnazjum.

Kandydat, który z któregokolwiek przedmiotu otrzymał ostateczną ocenę egzaminacyjną niedostateczną, nie może być przyjęty do tej klasy, do której zdawał, i nie otrzymuje żadnego zaświadczenia o wynikach egzaminu.

IV. Przepisy końcowe.

§ 28. Uchwały, dotyczące wyników egzaminu i przyjęcia kandydatów do danego gimnazjum, powinny być odnotowane na specjalnych arkuszach.

Do arkuszy tych należy załączyć wypracowania egzaminacyjne kandydatów. Wypracowania te mogą być zniszczone po upływie 2 lat od terminu zdawania egzaminu.

Uchwały, powzięte w myśl postanowień §§ 21 i 22, powinny być zapisane do osobnej księgi protokołów egzaminów wstępnych.

Wszelkie uchwały w sprawach, zastrzeżonych w regulaminie do decyzji komisji egzaminacyjnej, zapadają zwyczajną większością głosów. W razie równości głosów decyduje przewodniczący.

Decyzję komisji podaje dyrektor do wiadomości kandydatom.

§ 29. Przeprowadzenie egzaminów wstępnych według odmiennych od ustalonych w niniejszym regulaminie zasad może być dokonane jedynie za zezwoleniem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Wzory.

Państwowe Gimnazjum ....
im. ....
w ....

Nr. . . . .   Rok szkolny 19. . / . .

Zaświadczenie.

....

urodzon .... dnia .... 19......... r.

w .... powiat ....

został......... na podstawie świadectwa ukończenia z pomyślnym wynikiem kl. VI .... szkoły powszechnej .... i na podstawie egzaminu do klasy pierwszej państwowego gimnazjum uznan......... za uzdolnion......... do podjęcia nauki w gimnazjum.

Nie został......... przyjęty......... z powodu braku miejsca.

W .... dnia .... 13 .... r.

Pieczęć   Dyrektor-Przełożona

Państwowe Gimnazjum ....
im. ....
w ....

Nr. ....   Rok szkolny 19........./.........

Zaświadczenie.

....

urodzony.........dnia .... 19......... r.

w .... (powiat ....).

religii (wyznania) .... zdał......... egzamin wstępny do klasy pierwszej państwowego gimnazjum, otrzymując stopnie następujące:

z religii . . . .
z języka polskiego . . . .
z języka . . . .
z historii . . . .
z geografii . . . .
z nauki o przyrodzie . . ..
z arytmetyki z geometrią ....

Nie został......... przyjęt......... z powodu braku miejsca.

W .... dnia .... 193......... r.

Pieczęć   Dyrektor-Przełożona

Państwowe Gimnazjum ....
im. ....
w ....

Nr ....

Rok szkolny 19........../..........

Z a ś w i a d c z e n i e.

....
(imię i nazwisko)

urodzon.......... dnia .... 19.......... r.
w .... (powiat ....)
religii (wyznania) .... zdał.......... egzamin
do klasy..państwowego gimnazjum, otrzymując stopnie następujące:

z religii . . . .
z języka polskiego . . . .
z języka łacińskiego . . . .
z języka . . . .
z historii . . . .
z geografii . . . .
z biologii . . . .
z fizyki i chemii . . . .
z matematyki . . . .
z zajęć praktycznych . . ..
z ćwiczeń cielesnych . . ..

Nie został.......... przyjęt.......... z powodu braku miejsca.

W .... dnia.................................. 19.......... r.

Pieczęć

Dyrektor-Przełożona

Okólnik.

Zarządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 23 lutego 1937 r. Nr II. S. 846/37 został wprowadzony regulamin przyjmowania uczniów do państwowego gimnazjum ogólnokształcącego.

I. Ponieważ niektóre szkoły prywatne przy uzyskiwaniu orzeczenia na prawo prowadzenia gimnazjum złożyły zobowiązania, iż będą stosowały statuty i przepisy, obowiązujące w gimnazjach państwowych, Ministerstwo wyjaśnia, że gimnazja, które zobowiązania takiego nie złożyły, winny w terminie do dnia . . . . złożyć kuratorium albo oświadczenie, iż będą stosowały regulamin przyjmowania uczniów do państwowego gimnazjum ogólno-kształcącego, albo przedstawić kuratorium własne regulaminy przyjmowania uczniów. Kuratorium zbada te regulaminy, i jeżeli się okaże, że zawierają one postanowienia sprzeczne z przyjętymi zasadami, spowoduje dokonanie odpowiednich zmian.

Jednocześnie Ministerstwo wyjaśnia, że gimnazja prywatne, posiadające uprawnienia gimnazjów państwowych, mogą przyjąć i stosować także inne zasady w odniesieniu do postanowień § 22 regulaminu, jak również, że mogą wydawać zaświadczenia, o których mowa w § 23.

II. a) Do dnia 1 września 1937 r. tj. do czasu wejścia w życie rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 16 grudnia 1936 r. Nr II. P. 9377/36 o nadawaniu prywatnym szkołom powszechnym uprawnień publicznych szkół powszechnych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 11, poz. 214), należy uznawać świadectwa ukończenia 6-ciu oddziałów (klas) prywatnych szkół powszechnych, które realizują w myśl zatwierdzonego statutu pierwszy i drugi szczebel programowy, za równoznaczne ze świadectwem ukończenia 6-ciu oddziałów (klas) publicznej szkoły powszechnej, o której mowa w § 4 wspomnianego regulaminu.

b) Za posiadające — w rozumieniu § 4 regulaminu — uprawnienia gimnazjów państwowych należy uważać jedynie te szkoły średnie ogólno-kształcące, które w chwili wydawania świadectw kandydatom posiadały pełne prawa szkół państwowych.

12.

Regulamin egzaminu ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego.

Zarządzenie Min. W. R. i O. P. z dnia 22 lutego 1937 r. (Nr II. S. 847/37).

§ 1. Na podstawie art. 2 ust. 2, art. 59 i 60 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) ustanawiam regulamin egzaminu ukończenia gimnazjum ogólno-kształcącego, ogłoszony jako załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 maja 1937 r.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Świętosławski.*

Regulamin egzaminu ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego.

§ 1. Egzamin według niniejszego regulaminu zdają uczniowie (uczennice) kl. IV gimnazjów prywatnych, nie posiadających praw gimnazjów państwowych, oraz eksterni (eksternistki), którzy (które) pragną otrzymać świadectwo ukończenia gimnazjum ogólno-kształcącego.

§ 2. Egzamin ma wykazać, że zdający go osiągnął taki stopień wykształcenia ogólnego i rozwoju umysłowego, jaki odpowiada wymaga-

niom, stawianym absolwentom gimnazjów państwowych przez obowiązujący program nauki.

§ 3. Egzaminy organizują kuratoria okręgów szkolnych.

Egzaminy odbywają się w dwóch okresach, tj. w maju — czerwcu oraz w styczniu — lutym. Egzaminy odbywają się w gimnazjach państwowych lub gimnazjach niepaństwowych z prawami gimnazjów państwowych, egzaminy absolwentów gimnazjów bez uprawnień gimnazjów państwowych mogą się odbywać tylko w wyjątkowych przypadkach w szkołach własnych.

Dokładne terminy i miejsce egzaminów ogłaszają kuratoria okręgów szkolnych, dobierając terminy tak, aby kandydatom umożliwić ewentualne dalsze studia w liceach.

§ 4. Kandydaci, pragnący otrzymać świadectwo ukończenia gimnazjum, zwracają się z podaniem do kuratorium okręgu szkolnego, na którego terenie mieszkają (eksterni) lub uczczęszczali ostatnio do gimnazjum (uczniowie gimnazjów bez praw).

Podania do kuratorium należy wnosić do dnia 15 kwienia i 15 grudnia każdego roku.

Zgłoszenia uczniów szkół, które nie posiadają uprawnień gimnazjów państwowych, załatwiają dyrekcje tych szkół, zbiorowo, dołączając do nich:

a) listę uczniów kl. IV z zaznaczeniem, z którego języka nowożytnego każdy z nich pragnie zdawać egzamin,

b) wykaz lektury z języka polskiego i języków obcych nowożytnych, a w gimnazjach z niepolskim językiem nauczania również z tego języka,

c) metryki urodzenia,

d) proponowane przez szkołę tematy wypracowań piśmiennych,

e) dowody wpłacenia należności za egzamin,

Nadto przed rozpoczęciem egzaminów uczniowie przedstawiają komisji egzaminacyjnej roczne wykazy ocen z kl. IV gimnazjum.

Eksterni wymieniają w podaniu, — z którego języka nowożytnego pragną zdawać egzamin, a nadto dołączają do podania:

a) własnoręcznie napisany życiorys z zaznaczeniem odbytych studiów,

b) metrykę urodzenia,

c) wykaz lektury z języka polskiego i języka obcego nowożytnego,

d) świadectwa szkolne, o ile je posiadają,

e) 2 nienaklejone fotografie, opatrzone własnoręcznym podpisem,

f) dowody wpłacenia należności za egzamin.

Przedstawienie danych niedokładnych lub niezgodnych z rzeczywistością może spowodować niedopuszczenie do egzaminu lub skreślenie z listy zdających.

§ **5.** Kuratorium okręgu szkolnego dopuszcza kandydatów do egzaminu, wyznacza im państwowe komisje egzaminacyjne oraz terminy egzaminów i ustala tematy wypracowań.

§ **6.** Państwową komisję egzaminacyjną stanowią:

1) przewodniczący, powołany przez kuratora okręgu szkolnego,

2) egzaminatorzy, powołani przez kuratora okręgu szkolnego z pośród nauczycieli gimnazjów.

§ **7.** Członkowie komisji mają obowiązek brania udziału we wszystkich jej posiedzeniach, w wyjątkowych przypadkach muszą uzyskać zwolnienie od przewodniczącego. Uchwały komisji są prawomocne przy obecności co najmniej $^3/_4$ członków komisji. Prawo głosowania w odniesieniu do poszczególnych egzaminowanych przysługuje: przewodniczącemu oraz egzaminatorom tych przedmiotów, z których kandydat zdaje egzamin.

§ **8.** Uchwały komisji egzaminacyjnej zapadają zwyczajną większością głosów obecnych członków, uprawnionych do głosowania w danej sprawie. W razie równości głosów decyduje przewodniczący.

§ **9.** Zgodnie z § 2 niniejszego regulaminu egzamin powinien wykazać, jak dalece kandydat panuje nad całokształtem przyswojonej wiedzy i jak ją umie stosować; nie może za tym ograniczyć się do reprodukcji pamięciowej i omawiania szczegółów.

§ **10.** Egzamin składa się z części piśmiennej i ustnej.

Egzamin piśmienny obejmuje następujące przedmioty: język polski, język obcy nowożytny, język łaciński, matematykę.

Egzamin ustny obejmuje: religię, język polski, język łaciński, język obcy nowożytny, historię, geografię, biologię, fizykę i chemię, matematykę i zajęcia praktyczne.

Od egzaminu z języka łacińskiego są zwolnieni uczniowie gimnazjów bez łaciny; od egzaminu z zajęć praktycznych może kurator okręgu szkolnego zwolnić uczniów i eksternów.

Uczniowie, którzy uczęszczali do gimnazjum z niepolskim językiem nauczania, zdają nadto egzamin piśmienny i ustny z języka nauczania; język polski, historię i geografię zdają ci uczniowie w języku polskim.

Dobór tematów piśmiennych i ustnych winien się opierać na materiale programowym gimnazjum państwowego. Egzamin piśmienny i ustny z języka nauczania uczniów gimnazjum z niepolskim językiem

nauczania odbywa się na tych samych zasadach, jak egzamin z języka polskiego. Egzamin z zajęć praktycznych polega na wykonaniu w czasie, nie przekraczającym 2 godzin, jednego z tematów, objętych programem.

§ 11. Egzamin piśmienny z języka polskiego polega na opracowaniu przez kandydata jednego z trzech danych mu do wyboru tematów, z matematyki — na rozwiązaniu dwóch zadań — jednego z algebry, drugiego z geometrii, z języka łacińskiego — na przetłumaczeniu urywka prozy łacińskiej na język polski, z języka obcego nowożytnego — na streszczeniu w języku obcym dwukrotnie odczytanego przez egzaminatora tekstu w tym języku.

Tekst łaciński winien być napisany na tablicy.

§ 12. Kuratorium nadsyła ustalone tematy w zapieczętowanych i osobnych dla każdego przedmiotu kopertach przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej, który ogłasza je zdającym w chwili rozpoczęcia egzaminu.

§ 13. Na egzaminie piśmiennym kandydaci opracowują tematy w odpowiedniej sali pod kontrolą przewodniczącego komisji egzaminacyjnej i jednego lub kilku wyznaczonych członków komisji. Na wypracowanie z języka polskiego przeznacza się 4 godziny, na inne przedmioty po 3 godziny, nie licząc na to czasu, zużytego na podyktowanie i wybór tematu. Papier z pieczęcią danego zakładu otrzymują kandydaci na egzaminie i przed opuszczeniem sali muszą zwrócić wszystkie otrzymane arkusze.

§ 14. Jeżeli kandydat korzysta w czasie egzaminu z cudzej pomocy lub posługuje się niedozwolonymi środkami pomocniczymi, przewodniczący komisji może go skreślić z listy zdających; w wyjątkowych przypadkach przewodniczący może go dopuścić do powtórnego egzaminu piśmiennego, przy czym nowy temat egzaminu wyznacza przewodniczący komisji w porozumieniu z właściwym egzaminatorem.

§ 15. Wypracowania egzaminacyjne ocenia egzaminator danego przedmiotu, zaznaczając błędy i wyrażając umotywowaną ocenę jednym ze stopni: bardzo dobry, dobry, dostateczny, niedostateczny.

Przewodniczący komisji przegląda wypracowania i ma prawo wystawić inną ocenę, niezgodną z oceną egzaminatora; zmianę tę powinien umotywować piśmiennie. Ocena przewodniczącego jest ostateczna.

§ 16. Do egzaminu ustnego nie może być dopuszczony kandydat, który otrzymał ocenę niedostateczną z języka polskiego lub z dwóch innych przedmiotów.

Kandydaci, którzy uczęszczali do gimnazjum z niepolskim językiem nauczania i otrzymali na egzaminie z wypracowania piśmiennego z języka nauczania ocenę niedostateczną, nie mogą być również dopuszczeni do egzaminu ustnego.

§ 17. Przed rozpoczęciem egzaminu ustnego komisja egzaminacyjna ustala na posiedzeniu listę dopuszczonych do tego egzaminu.

§ 18. Do egzaminu ustnego przewodniczący przygotowuje protokoły egzaminu według załączonego wzoru, wypracowania egzaminacyjne oraz pomoce potrzebne przy zdawaniu egzaminu.

§ 19. Przewodniczący dzieli przed egzaminem ustnym zdających na grupy. Egzamin ustny każdej grupy odbywa się oddzielnie. Egzamin ustny powinien być zorganizowany w ten sposób, by kandydat mógł go odbyć w ciągu jednego dnia, wyjątkowo w ciągu dwóch dni, następujących po sobie.

§ 20. Czas trwania egzaminu jednego kandydata nie powinien przekraczać ogółem $2^1/_2$ godziny; bez przerwy nie wolno go pytać dłużej niż 30 minut.

§ 21. Przewodniczący ustala kolejność egzaminowania kandydatów oraz czas trwania egzaminu w ramach § 20. Egzamin ustny odbywa się wobec wszystkich członków komisji z uwzględnieniem przepisów § 7. Egzaminowi może się przysłuchiwać kierownik szkoły, której uczniowie zdają egzamin, nie może być jednak obecny na naradach komisji. Egzaminuje z każdego przedmiotu powołany do tego członek komisji. Przewodniczącemu przysługuje prawo zadawania pytań zdającym.

§ 22. Członkowie komisji są obowiązani zachować w tajemnicy treść egzaminów i obrad komisji. Dotyczy to również kierownika szkoły, obecnego na egzaminie. Do ogłoszenia wyniku egzaminu piśmiennego i ostatecznego wyniku egzaminu jest upoważniony tylko przewodniczący komisji.

§ 23. Oceny odpowiedzi ustnych z poszczególnych przedmiotów ustala komisja egzaminacyjna na wniosek egzaminatora danego przedmiotu i wyraża ją jednym z czterech stopni: bardzo dobry, dobry, dostateczny, niedostateczny.

§ 24. Bezpośrednio po egzaminie ustnym danej grupy zdających komisja egzaminacyjna ustala dla każdego z nich oceny ostateczne ze wszystkich przedmiotów egzaminu na podstawie 1) wyniku egzaminów piśmiennych, 2) wyników egzaminów ustnych, 3) opinii ogólnej członków komisji o stopniu wykształcenia ogólnego i rozwoju umysłowego. Oceny te wyraża komisja za pomocą stopni, wymienionych w § 23.

Uchwale komisji o ostatecznym wyniku egzaminu może się sprzeciwić przewodniczący komisji; wówczas sprawa podlega decyzji kuratorium.

§ 25. Bezpośrednio po zakończeniu narady przewodniczący ogłasza wyniki każdej grupie zdających.

§ 26. Jeżeli zdający uzyskał ze wszystkich przedmiotów egzaminu oceny co najmniej dostateczne, otrzymuje świadectwo ukończenia gim-

nazjum według załączonego wzoru ze stopniami, ustalonymi w myśl § 24, podpisane przez przewodniczącego i członków komisji egzaminacyjnej i zaopatrzone pieczęcią kuratorium okręgu szkolnego.

§ 27. Odstąpienie od egzaminu lub niestawienie się na egzamin powoduje skreślenie kandydata z listy zdających, o ile nie poda on ważnych, usprawiedliwiających okoliczności. W ostatnim przypadku komisja egzaminacyjna, a po jej rozwiązaniu kuratorium okręgu szkolnego rozstrzygają o możliwości ponownego zdawania egzaminu w tym samym okresie egzaminów.

§ 28. Egzamin według niniejszego regulaminu można zdawać trzy razy. W wyjątkowych przypadkach kandydat może jeszcze przystępować do egzaminu za zezwoleniem kuratora okręgu szkolnego.

§ 29. Z czynności komisji egzaminacyjnej, a także z jej posiedzeń oraz z przebiegu egzaminów piśmiennych i ustnych spisuje się protokóły, które podpisują wszyscy członkowie komisji. Protokóły te, do których dołącza się wypracowania piśmienne, przekazuje przewodniczący komisji kuratorium okręgu szkolnego wraz z krótkim sprawozdaniem z przebiegu i wyniku egzaminu.

Wypracowania piśmienne mogą być zniszczone po upływie dwóch lat od terminu zdawania egzaminów.

Wzór protokółu.

Protokół egzaminu ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego.

Nr ....

(wypełnia Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej)

Miejsce na fotografię

Nazwisko ....

Imię..

Urodzon............ dnia .... roku ....

Wyznanie ....

Miejsce stałego zamieszkania ....

Adres w czasie egzaminów ....

....

który raz składa egzamin..

Obiera język obcy nowożytny..

Złożył świadectwa szkolne..

....

....

Podpis Przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej lub jego zastępcy:

Protokół egzaminów ustnych:

Przedmiot egzaminu	Data	Treść pytań i krótka charakterystyka odpowiedzi:
Religia		
itd.		
itd.		

Zestawienie ocen.

Przedmioty egzaminu	Religia	Język polski	itd.	itd.	itd	itd.	itd,	itd.	itd.	itd.	itd.
Egzamin piśmienny											
Egzamin ustny											
Ocena ostateczna											

Uwagi:

Uchwała Państwowej Komisji Egzaminacyjnej.......................
zdał.......... egzamin.......... ukończenia gimnazjum.

Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej:
Członkowie:

Wzór świadectwa (str. 1)

Kuratorium Okręgu Szkolnego ....
Państwowa Komisja Egzaminacyjna

Nr ....   Rok szkolny 19........./..........

Świadectwo egzaminu
ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego.

....
(imię i nazwisko)

Miejsce na fotografię

urodz......... dnia .... miesiąca ....
roku .... w .... powiatu ....
religii (wyznania) ....
zdał......... w .... roku .... egzamin
ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego przed Państwową Komisją Egzaminacyjną, powołaną przez Kuratorium Okręgu Szkolnego .... pismem z dnia ....
Nr. ....

Świadectwo niniejsze jest równoznaczne ze świadectwem ukończenia państwowego gimnazjum ogólnokształcącego.

W ....dnia..............................

Przewodniczący
Państwowej Komisji Egzaminacyjnej:

Pieczęć
Kuratorium

Członkowie
Państwowej Komisji Egzaminacyjnej:

Wzór świadectwa (str. 2)

....
(imię i nazwisko)

otrzymał przy egzaminie następujące oceny:

z nauki religi . . . .
„ „ języka polskiego . ...
„ „ języka . . . .
„ „ języka łacińskiego ....
„ „ języka . . . .
„ „ historii . . . .
„ „ geografii . . . .
„ „ biologii . . . .
„ „ fizyki i chemii . ...
„ „ matematyki . . . .
„ „ zajęć praktycznych ....
„ „ ćwiczeń cielesnych ....
. . . .
. . . .

Przewodniczący
Państwowej Komisji Egzaminacyjnej:

Skala oceny: bardzo dobrze, dobrze, dostatecznie.

13.

Organizacja państwowego liceum ogólnokształcącego.

Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 2 marca 1937 r. Nr II. S. 849/37.

Na podstawie art. 2 ust. 2, art. 59 i 60 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Liceum ogólno-kształcące dzieli się na wydziały: humanistyczny, klasyczny, matematyczno-fizyczny i przyrodniczy. Przy odpowiedniej liczbie uczniów można łączyć wydziały na lekcjach niektórych przedmiotów.

§ 2. Każdy wydział liceum składa się z dwóch klas o kursie jednorocznym.

§ 3. Liczba uczniów w klasie licealnej, której nie podzielono na oddziały, względnie liczba uczniów w oddziale, również w razie łączenia wydziałów (§ 1) nie może w zasadzie przekraczać 40.

§ 4. Do uruchomienia jednej klasy, względnie jednego oddziału licealnego klasy I potrzeba przynajmniej 20 uczniów; w przypadkach wyjątkowych można za zgodą Ministerstwa uruchamiać klasę dla mniejszej liczby uczniów.

§ 5. Przyjmowanie uczniów do kl. I licealnej odbywa się według osobnego regulaminu.

§ 6. W zakresie organizacji roku szkolnego w liceum i podziału na okresy mają analogiczne zastosowanie przepisy, obowiązujące w gimnazjum ogólno-kształcącym.

§ 7. Klasy pierwsze liceum podlegają kierownictwu dyrektora (przełożonej) gimnazjum, przy którym zostały utworzone. Zakres obowiązków i kompetencji dyrektora (przełożonej) pozostaje bez zmiany.

§ 8. Każda klasa, względnie oddział licealny ma swojego opiekuna klasowego (opiekunkę klasową) z pośród nauczycieli, zatrudnionych w danej klasie (oddziale).

§ 9. Dyrektor (przełożona), nauczyciele, uczący w kl. I liceum, lekarz szkolny, a tam, gdzie jest, psycholog szkolny, tworzą radę pedagogiczną liceum, która spełnia swoje funkcje na zasadach, obowiązujących w gimnazjum ogólno-kształcącym.

§ 10. Plany godzin przedmiotów obowiązkowych i nadobowiązkowych na poszczególnych wydziałach oraz zakres materiału i metody nauczania określają osobne przepisy.

§ 11. Przy nauczaniu przedmiotów, w których program przewiduje prowadzenie zajęć uczniów w pracowniach, np. fizyki i chemii, bio-

logii, klasę (oddział), liczącą nie mniej niż 30 uczniów, — zależnie od warunków pracy — można dzielić na dwie grupy.

§ **12.** Naukę przedmiotów nadobowiązkowych można w zasadzie organizować po zgłoszeniu się co najmniej 15 uczniów.

Uczeń może się uczyć jednego przedmiotu nadobowiązkowego, a tylko wyjątkowo dwóch. Uczęszczanie na naukę wybranego przedmiotu nadobowiązkowego obowiązuje ucznia w ciągu całego roku szkolnego.

§ **13.** Klasyfikowanie uczniów klasy I liceum w poszczególnych okresach odbywa się według zasad, ustalonych dla gimnazjum ogólnokształcącego.

§ **14.** Promowanie uczniów klas pierwszych odbywa się na podstawie stopni rocznych z przedmiotów obowiązkowych. Stopnie z przedmiotów nadobowiązkowych nie mają wpływu na promocję. Uczeń może być promowany do klasy II, jeżeli ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych posiada stopnie co najmniej dostateczne.

§ **15.** Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1937 r.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Świętosławski.*

14.

Regulamin przyjmowania uczniów do państwowego liceum ogólnokształcącego.

Zarządzenie Min. W. R. i O. P. dnia 22 lutego 1937 r. (Nr II. S. 848/37).

§ **1.** Na podstawie art. 2 ust. 2, art. 59 i 60 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) ustanawiam regulamin przyjmowania uczniów do państwowego liceum ogólnokształcącego, ogłoszony jako załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ **2.** Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1937 r.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Świętosławski.*

Regulamin przyjmowania uczniów do państwowego liceum ogólnokształcącego.

§ **1.** Do liceum ogólno-kształcącego mogą być przyjęci kandydaci, którzy mają odpowiedni wiek, wolni są od chorób, zagrażających zdro-

wiu otoczenia, od wad i ułomności, uniemożliwiających im normalną pracę umysłową, oraz wykażą należyty rozwój umysłowy i przygotowanie naukowe.

§ **2.** O przyjęcie do klasy I-ej liceum mogą się ubiegać kandydaci, którzy w terminie do dnia 1 września danego roku kalendarzowego ukończą co najmniej lat 16, a nie przekroczą lat 20, do klasy II kandydaci, którzy ukończą lat 17, a nie przekroczą lat 21.

Kandydaci, którzy przekroczyli ten wiek, nie więcej jednak jak o rok, mogą być przyjęci za zezwoleniem kuratora okręgu szkolnego.

Dowodem, stwierdzającym wiek kandydata, jest odpowiedni dokument, wydany przez urząd stanu cywilnego.

§ **3.** Kandydaci mogą być w zasadzie przyjęci bez uprzedniego badania lekarskiego. W razie wątpliwości, kandydaci mogą być na polecenie dyrektora poddani badaniu przez lekarza szkolnego.

§ **4.** Kandydaci, zgłaszający się do klasy I liceum, winni przedłożyć świadectwo ukończenia gimnazjum ogólno-kształcącego, jako dowód przygotowania naukowego; kandydaci do klasy II winni nadto przedłożyć albo świadectwo ukończenia kl. I liceum państwowego, względnie niepaństwowego z uprawnieniami liceów państwowych, albo zdać odpowiedni egzamin.

Rozwój umysłowy, który ma umożliwić kandydatowi skuteczne pobieranie nauki w liceum ogólno-kształcącym, stwierdza odpowiednio przeprowadzony egzamin (§ 10).

Egzamin dla kandydatów do klasy I opiera się na materiale programowym państwowego gimnazjum ogólno-kształcącego, dla kandydatów do klasy II — na materiale programowym odpowiedniego wydziału I klasy państwowego liceum ogólno-kształcącego.

§ **5.** Od egzaminu do klasy I-ej mogą być zwolnieni kandydaci (także ci, którzy jako eksterni uzyskali świadectwo ukończenia gimnazjum), uznani przez radę pedagogiczną liceum za uzdolnionych i przygotowanych do podjęcia nauki w liceum na podstawie ocen, zawartych w świadectwie ukończenia gimnazjum, a nadto w świadectwach rocznych, o ile je posiadają.

Kandydat, zwolniony od egzaminu, jest tym samym przyjęty do liceum.

§ **6.** Przyjęcia do liceum przeprowadza się w zasadzie po zakończeniu roku szkolnego. Terminy zgłoszeń i egzaminów wyznacza kuratorium okręgu szkolnego i podaje je do wiadomości dyrekcjom. W tych terminach dyrektorzy dokonywują przyjęć nowych uczniów. Po przyjęciu kandydatów zwolnionych od egzaminów dyrektorzy — w miarę wolnych miejsc — przeprowadzają egzaminy wstępne.

Nadto zależnie od wolnych miejsc egzaminy wstępne mogą się odbywać w pierwszych dniach roku szkolnego.

Do klasy II przyjmuje się kandydatów tylko za uprzednim zezwoleniem kuratora okręgu szkolnego.

§ **7.** Dyrektorzy mogą w miarę wolnych miejsc przyjmować ponadto:

a) w ciągu pierwszego miesiąca roku szkolnego bez egzaminu do kl. I i II kandydatów, którzy zdali egzamin wstępny, a nie zostali przyjęci z powodu braku miejsca,

b) w ciągu roku szkolnego, z wyjątkiem ostatniego okresu, do kl. I. — uczniów, w razie przeniesienia rodziców, względnie opiekunów na stały pobyt do danej miejscowości lub w razie inych okoliczności, uznanych przez dyrektora za dostatecznie uzasadnione. Uczniowie tacy mogą być przyjęci na podstawie świadectwa odejścia, wydanego przez dyrekcję liceum ogólno-kształcącego, względnie na podstawie egzaminu wstępnego (§ 4).

§ **8.** Rodzice, względnie opiekunowie, zgłaszający kandydata do liceum, składają w terminie, ogłoszonym przez kuratorium okręgu szkolnego, podanie do dyrekcji liceum o przyjęcie — z wymienieniem wydziału, na jaki kandydat ma zamiar uczęszczać. Do podania dołączają: a) dokument urzędu stanu cywilnego (§ 2, ustęp 3), b) świadectwo ukończenia gimnazjum, c) świadectwo roczne, jeżeli je kandydat posiada. Dokumentów tych nie składają kandydaci, zgłaszający się bezpośrednio po ukończeniu tego samego gimnazjum, przy którym jest zorganizowane liceum.

§ **9.** Egzamin przeprowadza wyznaczony przez dyrektora nauczyciel danego przedmiotu w obecności dyrektora lub powołanego przez niego zastępcy.

§ **10.** Egzamin składa się z części piśmiennej i ustnej z następujących przedmiotów na poszczególnych wydziałach:

1. Wydział klasyczny.
   - egzamin piśmienny: język polski
   - egzamin ustny: język łaciński, historia

2. Wydział humanistyczny.
   - egzamin piśmienny: język polski
   - egzamin ustny: historia; język łaciński lub język obcy nowożytny, (do wyboru przez ucznia) którego uczeń uczy się w gimnazjum jako obowiązkowego.

3. Wydział matematyczno-fizyczny.

egzamin piśmienny:	język polski	
egzamin ustny:	matematyka	
	fizyka lub chemia	do wyboru przez ucznia

4. Wydział przyrodniczy.

egzamin piśmienny:	język polski	
egzamin ustny:	biologia	
	fizyka lub chemia	do wyboru przez ucznia

§ 11. Egzamin piśmienny z języka polskiego polega na opracowaniu przez kandydata jednego z trzech tematów, danych mu do wyboru. Doboru tematów dokonywa dyrektor wraz z egzaminatorem w zakresie ćwiczeń w pisaniu, przewidzianych w programie gimnazjum.

Przy ustalaniu tematów można uwzględnić także materiał rzeczowy jednego z przedmiotów egzaminu ustnego.

Na wypracowanie z języka polskiego przeznacza się 3 godziny.

Wypracowanie egzaminacyjne ocenia właściwy egzaminator. Dyrektor ma prawo wystawić inną ocenę, niezgodną z oceną egzaminatora; zmianę tę powinien umotywować piśmiennie.

§ 12. Do egzaminu ustnego przygotowuje dyrektor protokóły egzaminu według załączonego wzoru oraz wypracowania egzaminacyjne, świadectwa ukończenia gimnazjum, względnie świadectwa roczne kandydata.

§ 13. Po zakończeniu egzaminów wszystkich kandydatów egzaminatorzy pod przewodnictwem dyrektora decydują o wyniku egzaminu i przyjęciu do liceum każdego kandydata z osobna. Uchwały zapadają zwyczajną większością głosów, w razie równości głosów decyduje dyrektor.

Decyzję podaje dyrektor do wiadomości kandydatom.

§ 14. Jeżeli liczba kandydatów, którzy złożyli egzamin, przewyższa liczbę wolnych miejsc, wówczas należy przyjąć przede wszystkim tych, którzy zostali uznani za bardziej uzdolnionych, z pośród tych zaś dzieci rodziców niezamożnych.

§ 15. Prawo pierwszeństwa w przyjęciu do danego liceum bez względu na kolejność, ustaloną w myśl § 5 i 14, przysługuje dzieciom kawalerów orderu „Virtuti Militari", poległych funkcjonariuszy policji

państwowej, inwalidów wojennych, sierotom, zasługującym na specjalną pomoc oraz dzieciom nauczycieli.

§ 16. Jeżeli kandydat, który zdał egzamin do liceum, nie został do niego przyjęty wskutek braku miejsca, wówczas otrzymuje odpowiednie zaświadczenie według załączonego wzoru. Zaświadczenie takie uprawnia kandydata do ubiegania się o przyjęcie do klasy I innego liceum ogólno-kształcącego na taki sam wydział bez ponownego składania egzaminu (§ 7).

§ 17. Kandydat, który nie zdał egzaminu wstępnego do liceum, może egzamin ten powtórzyć według niniejszego regulaminu w terminach, przewidzianych w § 6, o ile spełnia warunki, zawarte w § 1—4.

§ 18. Uchwały, dotyczące wyniku egzaminu i przyjęcia kandydatów, winny być odnotowane w protokółach; do protokółów tych należy dołączyć wypracowania egzaminacyjne kandydatów.

Wypracowania te mogą być zniszczone po upływie 2 lat od terminu zdawania egzaminu.

§ 19. Osobne przepisy określą warunki przechodzenia uczniów ze szkół zawodowych stopnia licealnego do odpowiednich wydziałów liceów ogólno-kształcących.

§ 20. Przeprowadzenie egzaminów wstępnych do liceów ogólno-kształcących według zasad odmiennych może być dokonane jedynie za zezwoleniem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Wzór protokółu.

Arkusz kandydata do liceum.

Nr..................

Nazwisko ....

Imię ....

Urodzon.......... dnia ....roku ....

Wyznanie ....

Miejsce stałego zamieszkania ....

Uczył się języka obcego obowiązkowego..................

„ „ „ „ nadobowiązkowego ....

Złożył świadectwa szkolne ....

....

Ubiega się o przyjęcie na wydział ....

Dyrektor:

Protokół egzaminu wstępnego do liceum ogólnokształcącego.

Na podstawie uchwały Rady Pedagogicznej Liceum zwolniony od egzaminu wstępnego do liceum na Wydział ....

Przedmiot egzaminu	Data	Temat względnie treść pytań i krótka charakterystyka odpowiedzi
Język polski		
Język łaciński		
Język obcy nowożytny		
Historia		
Matematyka		
Fizyka		
Chemia		
Biologia		

Uchwała

.... zdał.......... egzamin do liceum na Wydział ....

Przyjęt..........

Nieprzyjęt.......... z powodu ....

W .... dnia ....

Dyrektor ....

Egzaminatorzy ....

Wzór zaświadczenia.

Państwowe Liceum ....
w ....
Rok szkolny 19......................

Z a ś w i a d c z e n i e.

....

urodzon......... dnia ....19.......... r

w .... dopuszczon......... na

podstawie świadectwa ukończenia gimnazjum do egzaminu wstępnego na wydział liceum .... egzamin ten

....

Nie został......... przyjęt..........

z powodu braku miejsc ....

W .... dnia .... 19......... r.

Dyrektor

15.

Uruchomienie klas I liceów ogólnokształcących.

Zarządzenie Min. W. R. i O. P. z dnia 9 marca 1937 r. (Nr II. S. 1894/37).

Upoważniam Pana Kuratora do uruchomienia od dnia 1 września 1937 r. klas pierwszych wydziałów liceów ogólno-kształcących przy tych państwowych gimnazjach ośmioklasowych, które wymieniono w załączniku. Ostateczne i formalne przekształcenie państwowych gimnazjów ośmioklasowych na czteroletnie gimnazja i dwuletnie licea ogólnokształcące nastąpi w przyszłym roku szkolnym.

Zaznaczam, że wymienione w załączonym wykazie klasy i wydziały licealne należy traktować jako ustalone tymczasowo. W wykazie bowiem mogą nastąpić pewne zmiany, o ile chodzi o samo powstanie danego liceum, jako też o określone wydziały. Uzależnione będzie to od zgłoszeń uczniów, wyniku egzaminów i ewent. innych okoliczności. Odpowiednie wnioski w tej sprawie przedstawią Kuratoria Ministerstwu z uzasadnieniem proponowanych zmian po przeprowadzeniu próbnych wpisów do dnia 30 kwietnia b. r. Jeśliby zaszła potrzeba przeprowadzenia dalszych zmian, w związku z wynikiem egzaminów wstępnych, Kuratoria zawiadomią o nich Ministerstwo do dnia 10 lipca b. r., które zadecyduje ostatecznie.

Egzaminy wstępne należy tak zorganizować, aby młodzież zdawała egzaminy tylko w tych zakładach, w których mają być uruchomione

wydziały, na które młodzież pragnie uczęszczać. Nie należy za tym dopuszczać, aby młodzież zdawała egzamin w zakładzie, w którym dany wydział wogóle nie jest przewidziany lub z powodu zbyt szczuplej liczby zgłoszeń, nie będzie zorganizowany.

Przy uruchomianiu kl. I-szych liceów należy wziąć pod uwagę, jakie wydziały liceów organizować będą szkoły prywatne i tak obmyśleć całość, aby wybrać rozwiązanie jak najbardziej celowe dla szkolnictwa państwowego.

Ogólne zasady organizacyjne państwowych liceów ogólno-kształcących reguluje osobne rozporządzenie. Inne zaś wytyczne zawierać będzie okólnik o organizacji przyszłego roku szkolnego. Klasy licealne będą miały w roku szkolnym 1937/38 nazwę: „klasa I liceum przy państwowym gimnazjum im. . . . . w . . . .”, i nie będą używały osobnej pieczęci.

Na świadectwach, zaświadczeniach, legitymacjach uczniowskich będą wyciskane dotychczas używane pieczęcie gimnazjalne. Świadectwa za pierwsze półrocze roku szkolnego 1937/38 będą wydane na dotychczasowych blankietach gimnazjalnych po dokonaniu na nich odręcznie stosownych zmian; również inne druki szkolne nie będą na razie zmienione.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Swiętosławski.*

Okrąg Szkolny Lwowski

Województwo Lwowskie.

Nr p.	Miejscowość		Nazwa szkoły	Wydziały klas l liceów
1.	Drohobycz		Państw. gimn. im. Kr. Władysława Jagiełły	h. i m.
2.	Gródek Jag.		„ „ „ Kr. Władysława Jagiełły	h. + p.
3.	Jarosław	I.	„ „ „ Marszałka Józefa Piłsudskiego	h.
4.	Jarosław	II.	„ „ „ Augusta Witkowskiego	m. + p.
5	Jaworów		„ „	h. + p.
6.	Krosno		„ „ „ Mikołaja Kopernika	m + p.
7.	Lwów	I.	„ „ „ Mikołaja Kopernika	2 h.
8.	Lwów	II.	„ „ „ Karola Szajnochy	h.
9.	Lwów	III.	„ „ „ Kr. St. Batorego	k.
10.	Lwów	V.	„ „ „ Stanisława Żółkiewskiego	h. i m.
11.	Lwów	VIII.	„ „ „ Kr. Kazimierza Wielkiego	h. i m. i p.
12.	Lwów	IX.	„ „ „ Jana Kochanowskiego	h.
13.	Lwów	XI.	„ „ „ J. i A. Śniadeckich	h. i p.
14.	Lwów	XII.	„ „ „ St. Szczepanowskiego	m.
15.	Lwów		„ „ z ruskim jęz. nauczania	h. i m. + p.

Nr p.	Miejscowość	Nazwa szkoły	Wydziały klas I liceów
16.	Lwów Filia	Państw. gimn. z ruskim jęz. nauczania	k.
17.	Lwów	„ „ im. Król. Jadwigi	2 h. i p.
18.	Łańcut	„ „ „ Sienkiewicza	h. + p.
19.	Nisko	„ „ „ St. Czarnieckiego	h. + m.
20.	Przemyśl I.	„ „ „ Słowackiego	h. i m. + p.
21.	Przemyśl II.	„ „ „ Prof. Kaz. Morawskiego	k.
22.	Przemyśl	„ „ z ruskim jęz. nauczania	h. + k.
23.	Przemyśl	„ „ żeńskie	h. + p.
24.	Rawa Ruska	„ „	h. + p.
25.	Rzeszów I.	„ „ „ St. Konarskiego	h. + m.
26.	Sambor I.	„ „ „ A. Mickiewicza	h.
27.	Sambor II.	„ „ „ M. Kopernika	m. + p.
28.	Sanok	„ „ „ Królowej Zofii	h. i m. + p.
29.	Sokal	„ „ „ Ant. Malczewskiego	h. + p.
30.	Tarnobrzeg	„ „ „ Jana Tarnowskiego	h. + p.
31.	Żółkiew	„ „ „ het. Stan. Żółkiewskiego	h. + p.

Województwo Stanisławowskie.

1.	Kołomyja	Państw. gimn. im. Kr. Kazimierza Jagiellończyka	h. i m.
2.	Kołomyja	„ „ „ z ruskim jęz. naucz.	h. + k.
3.	Kołomyja	„ „ żeńskie	h. + p.
4.	Rohatyn	„ „ „ im. Ks. Piotra Skargi	h. + p.
5.	Stanisławów III.	„ „ „ St. Staszica	h. i k. i m. + p.
6.	Stanisławów	„ „ z ruskim jęz. naucz.	h. + k.
7.	Stanisławów	„ „ żeńskie	h. + p,
8.	Stryj	„ „ „ Marszałka Józefa Piłsudskiego	h. — pol. i h. + k. — rus.
9.	Stryj	„ „ „ Prez. Rzplitej Prof. Ign. Mościckiego	m.
10.	Śniatyn	„ „ „ Franc. Karpińskiego	h. + p.
11.	Tłumacz	„ „	h. + p.

Województwo Tarnopolskie.

1.	Brody	Państw. gimn. im. Józefa Korzeniowskiego	h. + p.
2.	Brzeżany	„ „	h. + p. — pol. i h. + k — rus.
3.	Buczacz	„ „	h. + p.
4.	Czortków	„ „ „ Słowackiego	h. i m.
5.	Kamionka Strumiłłowa	„ „ „ Kornela Ujejskiego	h. + p.

Nr p.	Miejscowość	Nazwa szkoły	Wydziały klas I liceów
6.	Tarnopol	II. Państw. gimn. im. Juliusza Słowackiego	h.
7.	Tarnopol	III. „ „ „ Kopernika	m.
8.	Tarnopol	„ „ żeńskie im. Marszałka Józefa Piłsudskiego	h. + p.
9.	Trembowla	„ „	h. + p.
10.	Zbaraż	„ „ „ Henryka Sienkiewicza	h. + p.
11.	Złoczów	„ „ „ Kr. Jana Sobieskiego	h. + p.

Objaśnienia.

k. = wydział klasyczny.
h. = „ humanistyczny.
m. = „ matematyczno-fizyczny.
p. = przyrodniczy..

Litery połączone znakiem + oznaczają wydziały łączone na lekcjach niektórych przedmiotów.

16.

Organizacja państwowego liceum pedagogicznego.

Rozporządzenie Min. W. R. i O. P. z dnia 6 marca 1937 r. (Nr II. S. 1291/37).

Na podstawie art. 2 ust. 2, art. 59 i 60 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Liceum pedagogiczne składa się z trzech klas o kursie jednorocznym i posiada z reguły oddziały równoległe.

§ 2. Liczba uczniów w klasie, której nie podzielono na oddziały, nie może przekraczać 40.

§ 3. Do uruchomienia jednej klasy, względnie jednego oddziału licealnego klasy I potrzeba przynajmniej 20 uczniów; w przypadkach wyjątkowych można za zgodą Ministerstwa uruchamiać klasy dla mniejszej liczby uczniów.

§ 4. Przyjmowanie uczniów do klasy I licealnej odbywa się według osobnego regulaminu.

§ 5. W zakresie organizacji roku szkolnego w liceum i podziału na okresy mają analogiczne zastosowanie przepisy, obowiązujące w szkole średniej ogólno-kształcącej.

§ 6. Kierownictwo liceum męskiego sprawuje dyrektor, żeńskiego — przełożona, koedukacyjnego — dyrektor lub przełożona.

Powierzanie obowiązków dyrektora liceum nastąpić może jedynie za uprzednią zgodą Ministerstwa.

§ 7. Każda klasa, względnie oddział licealny ma swojego opiekuna klasowego (opiekunkę klasową) z pośród nauczycieli, zatrudnionych w danej klasie (oddziale).

§ 8. Dyrektor (przełożona), nauczyciele, uczący w klasie I liceum i lekarz szkolny tworzą radę pedagogiczną, która współdziała z dyrektorem w organizowaniu i realizacji pracy wychowawczej i dydaktycznej.

Przewodniczącym rady pedagogicznej jest dyrektor (przełożona) liceum. Regulamin rady pedagogicznej ustala oddzielne zarządzenie.

Dyrektorowi (przełożonej) przysługuje prawo zawieszania uchwał rady pedagogicznej, które uzna za niezgodne z przepisami lub przeciwne dobru szkoły.

§ 9. Plany godzin przedmiotów obowiązkowych i nadobowiązkowych w liceum oraz zakres materiału i metody nauczania określają osobne przepisy.

§ 10. Przy nauczaniu przedmiotów, w których program przewiduje prowadzenie zajęć w pracowniach lub jest oparty na ćwiczeniach indywidualnych albo zespołowych, klasę (oddział), liczącą nie mniej niż 26 uczniów — zależnie od warunków pracy — dzieli się stosownie do wymagań programu na grupy.

§ 11. Naukę przedmiotów nadobowiązkowych można w zasadzie organizować po zgłoszeniu się co najmniej 12 uczniów.

Uczęszczanie na naukę wybranego przedmiotu nadobowiązkowego obowiązuje ucznia w ciągu całego roku szkolnego.

§ 12. Klasyfikowanie uczniów klasy I liceum odbywa się w sposób analogiczny jak w szkole średniej ogólno-kształcącej.

§ 13. Promowanie uczniów klasy I liceum odbywa się na podstawie stopni rocznych z przedmiotów obowiązkowych. Stopnie z przedmiotów nadobowiązkowych nie mają wpływu na promocję. Uczeń może być promowany do klasy II, jeżeli ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych posiada stopnie co najmniej dostateczne.

§ 14. Liceum pedagogiczne posiada własną szkołę ćwiczeń, zorganizowaną w sposób, przewidziany rozporządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 8 lutego 1924 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 6, poz. 52), przy czym nie mają zastosowania postanowienia §§ 2, 6, 8 i 11 tego rozporządzenia.

Przyjmowanie uczniów do szkół ćwiczeń odbywa się zgodnie z przepisami, obowiązującymi przy przyjmowaniu uczniów do publicznych szkół powszechnych. Dzieci, uczęszczające do szkół ćwiczeń, spełniają obowiązek szkolny.

Liczba uczniów w szkole ćwiczeń i wymiar godzin nauki powinny odpowiadać normom, przewidzianym w § 10 statutu publicznych szkół powszechnych. Liczba uczniów może być w przypadkach wyjątkowych mniejsza, jeżeli wymagają tego szczególne potrzeby praktyki pedagogicznej uczniów liceum.

O ile w przypadkach wyjątkowych zorganizowanie własnej szkoły ćwiczeń jest niemożliwe, kuratorium okręgu szkolnego wyznacza w porozumienu z dyrektorem liceum i inspektorem szkolnym czasowo jedną z publicznych szkół powszechnych dla spełniania zadań szkoły ćwiczeń. Ogólny nadzór nad taką szkołą spełnia nadal inspektor szkolny.

Zakres korzystania z innych szkół powszechnych dla celów praktyki wskazuje program liceum.

§ **15.** Przy każdym liceum jest organizowany osobny internat na warunkach i w sposób przewidziany rozporządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 5 lutego 1923 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 3, poz. 18). W szczególności analogiczne mają zastosowanie przepisy, zawarte w rozdziałach „II. Organizacja gospodarcza" i „III. Organizacja prac wychowawczych". Przewidziane w rozdziale „I. Organizacja zarządu" funkcje rady opiekuńczej będzie spełniała do czasu wydania innych postanowień rada opiekuńcza internatu, w skład której wchodzą lekarz szkolny, wychowawcy internatu, dwaj delegaci rady pedagogicznej, nie będący wychowawcami internatu i dyrektor liceum jako przewodniczący. W skład rady opiekuńczej mogą być zaproszone przez dyrektora liceum na wniosek rady pedagogicznej dwie lub trzy osoby, nie związane pracą swoją z liceum (o ile można z pośród rodziców młodzieży, pobierającej naukę w liceum).

W odniesieniu do pracy wychowawczej w internacie maja nadal zastosowanie wskazania, zawarte w okólniku Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 15 listopada 1927 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 15, poz. 260).

§ **16.** Licea pedagogiczne przejmują mienie państwowych seminariów nauczycielskich, szkół ćwiczeń i internatów, stanowiące własność Skarbu Państwa.

§ **17.** Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1937 r.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Świętosławski.*

17.

Regulamin przyjmowania uczniów do klasy I państwowego liceum pedagogicznego.

Zarządzenie Min. W. R. i O. P. z dnia 1 marca 1937 r. (Nr II. S. 1290/37).

§ 1. Na podstawie art. 2 ust. 2, art. 59 i 60 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) ustanawiam regulamin przyjmowania uczniów do klasy I państwowego liceum pedagogicznego, ogłoszony jako załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1937 r.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Świętosławski.*

Regulamin przyjmowania uczniów do klasy I państwowego liceum pedagogicznego.

§ 1. Do klasy I liceum pedagogicznego mogą być przyjęci kandydaci, którzy mają odpowiedni wiek, zdrowie oraz wykażą należyty rozwój umysłowy i przygotowanie naukowe.

§ 2. O przyjęciu do klasy I liceum mogą się ubiegać kandydaci, którzy w terminie do dnia 1 września danego roku kalendarzowego ukończą co najmniej lat 16, a nie przekroczą lat 20.

Kandydaci, którzy przekroczyli ten wiek, nie więcej jednak jak o rok, mogą być przyjęci za zezwoleniem kuratora okręgu szkolnego.

Dowodem, stwierdzającym wiek kandydata, jest odpowiedni dokument wydany przez urząd stanu cywilnego.

§ 3. Kandydatów, zgłaszających się do liceum, bada lekarz szkolny w celu stwierdzenia, czy są wolni od chorób, zagrażających zdrowiu otoczenia oraz od wad i ułomności cielesnych, któreby w przyszłości mogły im przeszkadzać w sprawowaniu obowiązków nauczyciela. Badania te odbywają się w sposób ustalony przy przyjmowaniu uczniów do zakładów kształcenia nauczycieli.

§ 4. Kandydaci, zgłaszający się do klasy I liceum powinni przedłożyć jako dowód przygotowania naukowego świadectwo ukończenia gimnazjum ogólno-kształcącego. Jako dowód przygotowania naukowego uznaje się również świadectwo ukończenia 6 klas gimnazjum dawnego typu, wydane przez gimnazjum państwowe lub prywatne, posiadające prawa państwowych szkół średnich ogólno-kształcących. Rozwój umysłowy, który ma umożliwić kandydatowi skuteczne pobieranie nauki w liceum pedagogicznym, stwierdza odpowiednio przeprowadzony egzamin.

Egzamin dla kandydatów do klasy I opiera się na materiale programowym państwowego gimnazjum ogólno-kształcącego; przy egzami-

nie kandydatów, posiadających świadectwa ukończenia 6 klas gimnazjum dawnego typu, należy mieć na uwadze wymagania programu danego gimnazjum.

§ **5.** Od egzaminu do klasy I liceum mogą być zwolnieni kandydaci, uznani przez komisję egzaminacyjną (§ 10) za uzdolnionych i przygotowanych do podjęcia nauki w liceum, na podstawie ocen, zawartych w świadectwie ukończenia gimnazjum, oraz charakterystyki uzdolnień i przydatności kandydata do zawodu nauczycielskiego, przedstawionej przez dyrekcję gimnazjum, do którego uczęszczał.

Kandydat zwolniony od egzaminu, jest tym samym przyjęty do danego liceum.

§ **6.** Przyjęcie do liceum przeprowadza się w zasadzie po zakończeniu roku szkolnego. Terminy zgłoszeń i egzaminów wyznacza kuratorium okręgu szkolnego i podaje je do wiadomości dyrekcjom. W tych terminach dyrektorzy dokonywują przyjęć nowych uczniów. Po przyjęciu kandydatów, zwolnionych od egzaminów, dyrektorzy — w miarę wolnych miejsc — przeprowadzają egzaminy wstępne.

Nadto zależnie od wolnych miejsc egzaminy wstępne mogą się odbywać w pierwszych dniach roku szkolnego.

§ **7.** Dyrektorzy przyjmować mogą w miarę wolnych miejsc nadto:

a) w ciągu pierwszego miesiąca roku szkolnego do kl. I. kandydatów, którzy zdali egzamin wstępny, a nie zostali przyjęci z powodu braku miejsca, oraz tych, którzy nie mogli wskutek choroby lub innych okoliczności, zasługujących na uwzględnienie, rozpocząć nauki w normalnym terminie,

b) w ciągu roku szkolnego, z wyjątkiem ostatniego okresu, do kl. I uczniów w razie przeniesienia rodziców, względnie opiekunów na stały pobyt do danej miejscowości lub w razie innych okoliczności, uznanych przez dyrektora za dostatecznie uzasadnione.

Uczniowie tacy mogą być przyjęci na podstawie świadectwa odejścia, wydanego przez dyrekcję liceum pedagogicznego, które opuszczają, względnie na podstawie egzaminu.

§ **8.** Rodzice, względnie opiekunowie, zglaszający kandydata do liceum, składają w terminie, ogłoszonym przez kuratorium okręgu szkolnego, podanie do dyrekcji liceum w sprawie przyjęcia.

Do podania dołączają: a) dokument urzędu stanu cywilnego (§ 2, ustęp 3), b) świadectwo ukończenia gimnazjum lub świadectwo ukończenia 6 klas gimnazjum dawnego typu.

§ **9.** Egzamin składa się z części piśmiennej i ustnej z następujących przedmiotów: egzamin piśmienny z języka polskiego, egzamin ustny z języka polskiego i matematyki. W liceach (oddziałach licealnych)

z niepolskim językiem nauczania odbywa się również egzamin piśmienny i ustny z języka nauczania.

Ponadto powinien być zbadany stopień muzykalności i słuchu muzycznego wszystkich kandydatów, zgłaszających się do liceum, w sposób ustalony przy przyjmowaniu uczniów do zakładów kształcenia nauczycieli.

§ 10. Egzamin przeprowadza powołana przez kuratorium okręgu szkolnego komisja egzaminacyjna, złożona z dyrektora zakładu oraz odpowiedniej liczby nauczycieli przedmiotów, wymienionych w § 9.

Egzamin odbywa się pod przewodnictwem dyrektora.

§ 11. Egzamin piśmienny z języka polskiego polega na opracowaniu przez kandydata jednego z trzech danych mu do wyboru tematów. Doboru tematów dokonywa dyrektor wraz z egzaminatorem w zakresie ćwiczeń w pisaniu, przewidzianych w programie gimnazjum.

Na wypracowanie z języka polskiego przeznacza się 3 godziny.

Wypracowanie egzaminacyjne ocenia właściwy egzaminator. Dyrektor ma prawo wystawić inną ocenę, niezgodną z oceną egzaminatora; zmianę tę powinien umotywować piśmiennie.

Przy egzaminie ustnym należy zwrócić uwagę na uzdolnienia i zamiłowania kandydatów, mające znaczenie dla zawodu nauczycielskiego.

Egzamin piśmienny i ustny z niepolskiego języka nauczania należy oprzeć na tych samych zasadach co egzamin z języka polskiego.

§ 12. Do egzaminu ustnego przygotowuje dyrektor protokóły egzaminu według załączonego wzoru oraz wypracowania egzaminacyjne, przedłożone przez kandydatów świadectwa i charakterystyki ich uzdolnień, przedstawione przez dyrekcje gimnazjów (§ 5).

§ 13. Po zakończeniu egzaminów wszystkich kandydatów egzaminatorzy pod przewodnictwem dyrektora decydują o wyniku egzaminu i przyjęciu do liceum każdego kandydata z osobna. Nie może być przyjęty do liceum kandydat, który z jednego z przedmiotów otrzymał ocenę niedostateczną. Nie może być również przyjęty kandydat, który nie odpowiada wymaganiom przepisanym co do zdrowia lub wykazuje zupełny brak muzykalności i słuchu muzycznego.

Uchwały zapadają zwyczajną większością głosów; w razie równości głosów decyduje dyrektor.

Decyzję podaje dyrektor do wiadomości kandydatom.

§ 14. Jeżeli liczba kandydatów, którzy złożyli egzamin, przewyższa liczbę wolnych miejsc, wówczas należy przyjąć przede wszystkim tych, którzy zostali uznani za bardziej uzdolnionych, z pośród tych zaś dzieci rodziców niezamożnych.

Prawo pierwszeństwa w przyjęciu do danego liceum bez względu na kolejność ustaloną w myśl § 5 i ust. 1 § 14 przysługuje dzieciom kawalerów orderu „Virtuti Militari", poległych funkcjonariuszy policji państwowej, inwalidów wojennych, sierotom, zasługującym na specjalną pomoc, oraz dzieciom nauczycieli.

§ 15. Jeżeli kandydat, który zdał egzamin do liceum, nie został do niego przyjęty wskutek braku miejsca, wówczas otrzymuje odpowiednie zaświadczenie według załączonego wzoru. Zaświadczenie takie uprawnia kandydata do ubiegania się o przyjęcie do klasy I innego liceum pedagogicznego bez ponownego składania egzaminu (§ 7).

§ 16. Kandydat, który nie zdał egzaminu wstępnego do liceum, może egzamin ten powtórzyć według niniejszego regulaminu w terminach, przewidzianych w § 6, o ile spełnia warunki, zawarte w § 1—4.

§ 17. Uchwały, dotyczące wyniku egzaminu i przyjęcia kandydatów, powinny być odnotowane w protokóle; do protokółów tych należy dołączyć wypracowania egzaminacyjne kandydatów oraz charakterystykę kandydatów (§ 5).

Wypracowania te mogą być zniszczone po upływie 2 lat od terminu zdawania egzaminu.

§ 18. Osobne przepisy określą warunki przechodzenia uczniów z liceów ogólno-kształcących i ze szkół zawodowych typu licealnego do liceów pedagogicznych.

§ 19. Przeprowadzanie egzaminów wstępnych do liceów pedagogicznych według zasad odmiennych może być dokonane jedynie za zezwoleniem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Wzór protokólu.

Arkusz kandydata do klasy I liceum pedagogicznego.

Nr ....

Nazwisko ....

Imię ....

Urodzon .... dnia .... roku ....

Wyznania ....

Miejsce stałego zamieszkania ....

Złożył świadectwa szkolne ....

....

Dyrektor-Przełożona.

Protokół egzaminu wstępnego do klasy I liceum pedagogicznego.

Na podstawie uchwały Komisji Egzaminacyjnej zwolniony od egzaminu wstępnego do klasy I liceum.

Przedmiot egzaminu	Data	Temat względnie treść pytań i krótka charakterystyka odpowiedzi :	
		egzamin piśmienny	egzamin ustny
Język polski			
Język			
Matematyka			

Uchwała.

.................................zdał.......... egzamin do liceum podagogicznego.

Przyjęt..........

Nieprzyjęt z powodu ....

W .... dnia ....

Dyrektor-Przełożona ....

Egzaminatorzy ....

Wzór zaświadczenia.

Państwowe Liceum Pedagogiczne
w ....
Rok szkolny 19..........

Nr ....

Z a ś w i a d c z e n i e.

....

urodzon.......... dnia .... 19.......... r.
w .... dopuszczon.......... na podstawie świadectwa ukończenia gimnazjum do egzaminu do klasy I liceum padagogicznego egzamin ten zdał ....

Nie został.......... przyjęty..........
z powodu braku miejsca.

W .... dnia .... 19.......... r.

Dyrektor-Przełożona

Pieczęć.

18.

Uruchomienie klas i liceów pedagogicznych.

Ministerstwo W. R. i O. P. pismem z dnia 6 marca 1937 r. Nr II. S. 1630/37 podało do wiadomości następujące miejscowości, w których mogą być uruchomione państwowe licea pedagogiczne od początku roku szkol. 1937/38:

1. Brzozów, koedukacyjne, w połączeniu z gimnazjum,
2. Krosno, męskie,
3. Rzeszów, męskie,
4. Sambor, męskie,
5. Sokal, męskie,
6. Stanisławów, męskie,
7. Stryj, żeńskie,
8. Tarnopol, męskie,

ponadto

9. Państwowe Pedagogium, koedukacyjne we Lwowie.

19.

Uszkadzanie linii telefonicznych i telegraficznych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr 15 z dnia 2 marca 1937 r. (II. P. 1356/37).

Straty powodowane przez uszkadzanie linii telefonicznych i telegraficznych skłonily Ministerstwo, iż w okólniku skierowanym do kuratoriów okręgów szkolnych, inspektoratów szkolnych, dyrekcji i kierownictw szkół i ogółu nauczycielstwa (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 7, poz. 125 z 1930 r.) zarządziło, by we wszystkich szkołach uświadamiano dziatwę i młodzież o szkodach i stratach, jakie wynikają z lekkomyślnych psot, powodujących uszkodzenia linii telefonicznych i telegraficznych.

We wspomnianym okólniku Ministerstwo poleciło:

1) Zorganizować specjalne pogadanki jak również wykorzystać wszystkie momenty, dające okazję do uświadomienia dziatwy co do znaczenia i ważności telefonu i telegrafu,

2) przestrzedz dziatwę przed ewentualnymi skutkami prawnymi w razie wykrycia sprawców uszkodzeń, a zwłaszcza przed odpowiedzialnością materialną, którą ponoszą rodzice i opiekunowie,

3) dołożyć starań, by zarządzona akcja została przeprowadzona konsekwentnie i objęła jak najszersze kręgi młodzieży.

Ponieważ podjęta akcja nie dała pożądanych wyników, w tym samym roku (1930) ponownie zaleciło Ministerstwo usilnie PP. Kuratorom

(P. Wojewodzie) należyte zainteresowanie się wspomnianą akcją i wywarcie na podwładne urzędy i szkoły wpływu, by akcja ta prowadzona była celowo i wytrwale (okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 21 listopada 1930 r. Nr II. 26408/30).

W ubiegłym roku stwierdzono znowu, że liczba uszkodzeń linii telegraficznych i telefonicznych wzrosła w porównaniu do lat ubiegłych, przy czym uszkadzanie tych linii powodowała w znacznej większości wypadków młodzież w wieku szkolnym, zarzucając na linie telefoniczne sznurki obciążone kamieniami. W celu ukrócenia tego rodzaju wybryków, pociągających za sobą straty dla Skarbu Państwa a świadczących o braku odpowiedniego uświadomienia państwowego, zarządzam, aby akcja pouczania młodzieży szkolnej o stratach powodowanych przez uszkadzanie linii telefonicznych i telegraficznych (polowych i stałych) prowadzona była nadal celowo, energicznie i wytrwale w myśl wskazówek cytowanych na wstępie.

W związku z tym podkreślam, iż właściwe i skuteczne realizowanie obowiązujących programów nauczania daje szkole możność należytego oddziaływania na młodzież w tym kierunku.

Minister W. R. i O. P. (—) *W. Świętosławski.*

Nr O. 4304/37. Kuratorium O. S. Lw. podaje powyższe zarządzenie Pana Ministra W. R. i O. P. do wiadomości z poleceniem pouczania młodzieży, że niszczenie urządzeń telefonicznych i telegraficznych powoduje straty dla Skarbu Państwa.

Akcja pouczania w tym kierunku młodzieży ma być prowadzona **celowo, energicznie** i **wytrwale** w myśl zarządzeń Ministerstwa W. R. i O. P. oraz Kuratorium O. S. Lw., ogłoszonych w Dzienniku Urzędowym Kuratorium O. S. Lw.

z 1934 r., str. 23, w sprawie wyrządzania szkód na trasach teletechnicznych,

z 1935 r., str. 539, w sprawie wyrządzania szkód na trasach kolejowych,

z 1936 r., str. 185, w sprawie zwalczania wykroczeń młodzieży na terytorium kolejowym,

z 1936 r., str. 670, w sprawie swawolnych wybryków młodzieży szkolnej na torach kolejowych.

PP. Wizytatorzy szkół oraz PP. Inspektorzy szkolni w czasie wizytacji będą sprawdzali, czy i jak są realizowane powyższe zarządzenia.

Kurator Okręgu Szkolnego: (—) *J. Gadomski.*

20.

Przestrzeganie przepisów o prawie autorskim.

Nr II. 4695/37. W związku z zapytaniem niektórych kuratoriów okręgów szkolnych Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego pismem z dnia 4 marca 1937 r. Nr II. S. 931/37 wyjaśniło, na wykonywanie w szkołach utworów muzycznych lub słownych podczas zabaw tanecznych, koncertów, przedstawień amatorskich, itp. imprez dochodowych, konieczne jest w myśl postanowienia art. 14, pkt. 2, ustawy z dnia 29 marca 1926 r. o prawie autorskim (Dz. U. R. P. Nr 48, poz. 286) uzyskanie licencji od przedstawicieli Związku Autorów i Kompozytorów Scenicznych („ZAIKS") Warszawa, ul. Marszałka Focha 2, oraz uiszczenie należnych tantiem autorskich.

Od obowiązku tego wolne są szkoły, jeżeli wykonywanie utworów muzycznych lub słownych stanowi część składową obchodu narodowego, jest imprezą urządzoną wyłącznie dla młodzieży szkolnej, lub impreza nie ma chrakteru dochodowego.

Naczelnik Wydziału: (—) *L. Jus.*

21.

Składki młodzieży harcerskiej.

Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 17 lutego 1937 r. Nr II. P. 816/37.[1]

Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Nr 80 z dnia 22 sierpnia 1936 r. (II. P. 5000/36[2]) reguluje sprawę pobierania składek w szkole na rzecz wszystkich organizacji społecznych oraz stowarzyszeń i żadne wyjątki od przyjętych zasad i norm nie są przewidywane.

Ponieważ jednak udział młodzieży szkolnej w harcerskich jednostkach organizacyjnych powoduje wewnątrz kół wpłaty na potrzeby materiałowe, związane z programowymi pracami harcerskimi, Ministerstwo nie widzi przeszkód w pobieraniu takich opłat, jeżeli ich wysokość będzie dostosowana do zamożności rodziców (opiekunów) młodzieży.

Podsekretarz Stanu: (—) *Jerzy Ferek-Błeszyński.*

---

[1]) Wystosowane do Związku Harcerstwa Polskiego w Warszawie, ul. Wiejska 3 m. 2.

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1936 r., str. 430.

Organizacja szkół.

Nazwa.

Pan Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 16 lutego 1937 r. Nr II. S. 1011/37 ustalił dla państwowego gimnazjum w Brzeżanach nazwę: Państwowe Gimnazjum im. Marszałka Edwarda Śmigłego-Rydza w Brzeżanach.

Numeracja szkół zawodowych.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zarządzeniem z dnia 22 stycznia 1937 r. Nr III. O. 6150/36 ustaliło numery dla następujących szkół zawodowych:

1. Prywatnego Koedukacyjnego Gimnazjum Kupieckiego T. S. H. w Stryju Nr 233.

2. Prywatnej 3 kl. Koedukacyjnej Szkoły Handlowej T. S. L. w Brzeżanach Nr 234.

3. Prywatnej Szkoły Zawodowej Żeńskiej T. S. L. w Tarnopolu Nr 195.

Uczelnie wymienione w punktach 1, 2 winny mieć umieszczone numery na tarczy koloru błękitnego z literą H., uczelnia wymieniona w punkcie 3 na tarczy koloru błękitnego z literą T.

Ministerstwo wyjaśniło, iż w świetle rozporządzeń z dnia 27 marca 1933 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 3, poz. 50 i 51) w sprawie jednolitego ubioru młodzieży szkół państwowych i prywatnych prawo noszenia tarczy z numerem szkoły przysługuje tylko młodzieży szkół typu zasadniczego.

Zezwolenie na kursy.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego udzielił zezwolenia:

rozporządzeniem z dnia 26 lutego 1937 r. Nr III. 3232/37 na otwarcie i prowadzenie w Sokalu prywatnego jednorazowego kursu pod nazwą: Kurs Dokształcający dla Kupców i Pomocników Handlowych w Sokalu;

rozporządzeniem z dnia 29 stycznia 1937 r. Nr III. 1582/37 Towarzystwu Szkoły Handlowej w Kołomyi na otwarcie i prowadzenie

w Kołomyi prywatnego jednorazowego kursu pod nazwą: Kurs Dokształcający dla Kupców i Pomocników Handlowych w Kołomyi;

rozporządzeniem z dnia 1 lutego 1937 r. Nr III. 1247/37 Zarządowi Towarzystwa Ochrony Dzieci i Młodzieży Żydowskiej w Żółkwi na otwarcie i prowadzenie w Żółkwi, przy prywatnej Szkole Zawodowej Żeńskiej Żydowskiej, prywatnego jednorazowego 5-cio miesięcznego kursu gospodarstwa domowego pod nazwą: Kurs Gospodarstwa Domowego przy Prywatnej Szkole Zawodowej Żeńskiej w Żółkwi, ul. Legionów;

rozporządzeniem z dnia 1 lutego 1937 r. Nr III. 1249/37 Zarządowi Koła Towarzystwa Szkoły Ludowej w Rawie Ruskiej na otwarcie i prowadzenie w Rawie Ruskiej, przy Pryw. Szkole Zawodowej T. S. L., prywatnego 3-mies. niestałego kursu gospodarstwa domowego pod nazwą: Kurs Gospodarstwa Domowego T. S. L. w Rawie Ruskiej.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego rozporządzeniem z dnia 28 stycznia 1937 r. Nr II. 26367/36 stwierdził na podstawie ust. 2 art. 2 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych (Dz. U. R. P. Nr 33, poz. 343), że Zarządowi Polskiego Towarzystwa Naukowo-Wychowawczego w Kopyczyńcach służy prawo prowadzenia prywatnych koedukacyjnych kursów gimnazjalnych od roku szkolnego 1936/37.

Konkursy.

Konkursy na stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych.

L. porz.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
1	**Bóbrka**	Zagóreczko	3-kl.	koed.	—	pol.-r.	2 ubik.	71·85 m²	Konkurs 4-ry
2	**Dolina**	Bolechów	7 „	żeńsk.	—	polski	—	104 m²	Pierwszeństwo z W. K. N.
3	„	Cenlawa	4 „	koed.	—	pol.-r.	3 „	60 arów	
4	„	Raków	3 „	„	—	ruski	3 „	1 morg	Konkurs 2-gi
5	„	Strutyn Niżny	5 „	„	—	pol.-r.	2 „	142 ar.	Pierwszeństwo z W. K. N.
6	„	Trościaniec	3 „	„	—	ruski	3 „	6 morg.	Konkurs 2-gi
7	**Drohobycz**	Bolechowce	4 „	„	—	pol.-r	3 „		
8	„	Drohobycz-Polmin	7 „	„	—	polski	3 „	—	Wymagany W. K. N.
9	„	Lisznia	5 „	„	im. Hołówki	pol.-r.	3 „	—	
10	„	Michalowice	3 „	„	—	ruski	3 „	—	
11	„	Medenice	7 „	„	—	pol.-r.	3 „	—	Wymagany W. K N.
12	„	Stebnik	7 „	„	—	„	3 „	—	Wymagany W. K. N.
13	„	Wróblowice	4 „	„	—	„	3 „	—	
14	**Jarosław**	Pełkinie	3 „	„	—	polski	4 „	1 1/8 mg.	
15	**Kałusz**	Bereżnica Szlachecka	4 „	„	—	pol.-r.	3 „	10 arów	Konkurs 2-gi
16	„	Berłohy	3 „	„	—	„	3 „	60 arów	Konkurs 2-gi
17	„	Dołhy Wojniłowskie wieś	4 „	„	—	„	4 „	6 morg. 300 m²	Konkurs 2-gi

L. porz.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
18	**Kałusz**	Hołyń	4 -kl.	koed.	—	pol.-r.	4 ubik.	1 morg	
19	„	Perekosy	3 „	„	—	„	2 „	1 morg ogrodu	Konkurs 2-gi
20	„	Stańkowa	4 „	„	—	„	4 „	56 arów	
21	„	Wierzchnia	4 „	„	—	„	—	5178 m²	Konkurs 2-gi
22	„	Wojniłów	7 „	żeńsk.	—	„	4 „	1$^1/_8$ mg. ogrodu	Pierwszeństwo z W. K. N.
23	„	Zbora	3 „	koed.	—	„	4 „	—	Konkurs 3-ci
24	**Krosno**	Iskrzynia	2 „	„	—	polski	3 „	57 ar. 47 m²	
25	„	Jasionka	2 „	„	—	„	3 „	16 ar. 12 m²	
26	„	Zręcin	2 „	„	—	„	3 „	2 morgi 45 sążni	
27	**Rawa Ruska**	Magierów	7 „	„	—	pol.-r.	3 „	—	
28	**Rudki**	Beńkowa Wisznia	3 „	„	—	„	3 „	—	
29	„	Chłopy	7 „	„	—	polski	3 „	—	Wymagany W. K. N.
30	„	Horożanna Mała	3 „	„	—	pol.-r.	3 „	—	
31	„	Kołodruby	3 „	„	—	„	3 „	—	
32	**Sambor**	Błażów	2 „	„	—	ruski	—	—	
33	„	Dublany	3 „	„	—	polski	—	—	
34	„	Hordynia	3 „	„	—	pol.-r.	—	—	
35	„	Łanowice	2 „	„	—	polski	—	—	
36	„	Radłowice	3 „	„	—	„	—	—	
37	„	Stary Sambor	7 „	żeńsk.	—	„	4 „	—	Wymagany W. K. N.

L. porz.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna)	Nazwa im.	Język wykładowy	Do użytku kierownika		Uwaga
			szkoły				mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	grunt o obszarze	
38	**Sambor**	Sambor-Średnia	7-kl.	koed.	—	polski	—	—	Wymagany W. K. N.
39	**Sokal**	Bełz	7 „	żeńsk.	—	pol.-r.	—	—	
40	**Tarnobrzeg**	Gorzyce	3 „	koed.	—	polski	3 ubik.	2 morgi	Konkurs 2-gi
41	„	Kotowa Wola	3 kl.	„	—	„	3 „	1 morg	Konkurs 2-gi

Podania o posady objęte powyższym konkursem należy wnosić drogą służbową w terminie do końca maja 1937 r.

Ogłoszenia.

Filmy polecone.

«Płomienne Serca».

Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 24 lutego 1937 r.
Nr. Szt. 739/37.

Ministerstwo W. R. i O. P. zwraca uwagę Kuratoriów na film pt. „Płomienne serca". Film ten, ze względu na swe wybitne wartości wychowawcze, zasługuje w szczególniejszym stopniu, by polecić go do obejrzenia przez starszą młodzież szkół powszechnych oraz młodzież szkół średnich ogólno-kształcących i zawodowych.

Naczelnik Wydziału: (—) *Dr W. Zawistowski.*

«Don Bosco».

Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 25 lutego 1937 r.
Nr Szt. 706/37,

Ministerstwo W. R. i O. P. poleca uwadze Kuratoriów film pt.

„Don Bosco" jako zasługujący ze względów wychowawczych na obejrzenie przez młodzież szkół powszechnych i średnich.

Naczelnik Wydziału: (—) *Dr W. Zawistowski.*

Propaganda jedwabnictwa.

Podaje się do wiadomości interesowanych szkół, że Lwowska Izba Rolnicza, Inspektorat jedwabnictwa — Lwów, ul. Kopernika 20, dostarcza bezpłatnie dla szkól i rolników nasienie morwy białej i jajeczka jedwabników (grenę), urządza kursa informacyjne i udziela wszelkich pouczeń i wskazówek w zakresie jedwabnictwa.

Wakacyjny kurs wyjazdowy w Wilnie i wycieczki po ziemiach północno-wschodnich Rzeczypospolitej.

Inspektorat Szkolny w Gródku Jagiellońskim organizuje w bieżącym roku w czasie od 2—29 lipca kurs wakacyjny, którego siedzibą będzie Wilno, a teren wycieczek ziemie północno-wschodnie Rzeczypospolitej.

Wyjazd z Gródka Jagiellońskiego (Lwowa) nastąpi dnia 2 lipca 1937 r. Czas między 4—29 lipca będzie zużyty na prace na kursie i wycieczki. Przewidziane są następujące wycieczki: do Nowogródka, Trok, nad jezioro Narocz, Wilią do Werek, do Ponar, na Karolinki, Zakręt, Belmont itp. W dniu 29 lipca nastąpi powrót przez Warszawę, gdzie uczestnicy zatrzymają się 2 dni i wycieczka do Wilanowa.

W Wilnie znajdą uczestnicy komfortowe pomieszczenie w Domu Akademickim. Pokoje słoneczne, światło elektryczne, umywalnie, telefon itp. Wyżywienie 4-krotne, kuchnia we własnym zarządzie. Do dyspozycji będzie oddana świetlica i udostępnione place sportowe.

Zostaną uruchomione 2 grupy, z których pierwsza obejmie zagadnienia geograficzne z ćwiczeniami i pracownią, druga zajmować się będzie zagadnieniami ćwiczeń cielesnych i śpiewu. Na obu grupach zostaną uwzględnione zagadnienia z zakresu stosunków polsko-litewskich oraz zostanie opracowany program i bibliografia z zakresu historii dla tych kandydatów, którzy zechcą składać egzamin częściowy z programu W. K. N. (historia) w charakterze eksterna. Poza tym zostaną przepracowane wybrane zagadnienia z zakresu ustawodawstwa szkolnego.

Prelegentem grupy pierwszej będzie dr Julian Czyżewski, docent U. J. K. i prof. W. S. H. Z., który przy współpracy asystentów przepracuje praktycznie i teoretycznie zagadnienia geograficzne, pod kątem widzenia egzaminów: a) wstępnego na W. K. N. i b) dla eksternów W. K. N. z grupy geograficzno-przyrodniczej.

Na każdej grupie przewiduje się 40 godzin wykładów i tyleż ćwiczeń. Wykłady będą trwały od godz. 8.30—12.

Całkowity koszt kursu i wycieczek wynosi 150 zł. W cenie tej uwzględniono: przejazdy kolejowe, autobusami, łodziami i statkiem, wstępy w Wilnie i Trokach łącznie z przewodnikami, przewóz i opieka nad bagażami, mieszkanie i utrzymanie, organizacja kursu, opłata za wykłady. W ten sposób w kwocie 150 zł mieszczą się wszystkie wydatki i uczestnicy nie będą musieli na miejscu ani też w czasie trwania podróży dopłacać.

Zgloszenia należy nadsylać do dnia 1 czerwca br. do rąk dra Jana Konopnickiego, podinspektora w Gródku Jagiellońskim. Zgłoszenia winne zawierać: 1) imię i nazwisko, 2) miejsce pracy, 3) grupa w której chce wziąć udział, 4) cel wyjazdu.

Termin wpłacenia zadatku w kwocie 20 zł upływa z dniem 15 czerwca br. Pozostałą resztę należy wpłacić przed wyjazdem. Wpłaty należy uskuteczniać czekami P. K. O. na konto czekowe numer: 63269 (wł. konta: C. Lachowski, Gródek Jagielloński).

Uczestnicy winni wziąć ze sobą jedynie pościel (poduszka, prześcieradło, koc).

Wszelkich informacyj udziela dr Jan Konopnicki i na żądanie wysyła szczegółowy prospekt. Na odpowiedź należy dołączyć znaczek pocztowy.

Kierownictwo organizacyjne kursów.

Książki, czasopisma.

Książki do bibliotek uczniowskich.

(*Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 2, poz. 46 II.*).

Bohuszewiczówna Z. Jan Henryk Fabre. Dzieje myśli i życia. Biblioteczka Przyrodnicza. Wydawnictwo Księgarni Św. Wojciecha. Poznań 1935 — dla młodzieży powyżej lat 16.

Centkiewicz Cz. J. W krainie zorzy polarnej. Opowieści przyrodnicze Nr 8. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa, 1936 — dla młodzieży od lat 11 do 13.

Dyboski R. Charles Dickens. Życie i twórczość. Nakł. Książnicy-Atlas. Lwów - Warszawa, 1936 — dla młodzieży od lat 16.

Fauna Słodkowodna Polski. Opracowanie zbiorowe pod redakcją: T. Jaczewskiego i T. Wolskiego. Wydawnictwo Kasy Imienia Mianowskiego — Instytutu Popierania Nauki. Warszawa, 1936 — dla młodzieży od lat 13.

Grabowski J. Skrzydlate bractwo. Wydawnictwo Naszej Księgarni. Warszawa, 1936 — dla dzieci od lat 9 do 11.

Hessel W. Aś idzie... Opowiadania z życia dzieci w wieku przed-

szkolnym. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Kraków, 1936 — dla młodzieży od lat 16.

Huppert J. T. Stalowym szlakiem. Polska i Świat Współczesny. Biblioteka młodzieży Nr 42. Wyd. Gebethnera i Wolffa. Warszawa — dla młodzieży od lat 11 do 15.

Krygowski B. Lwą na trzęsawiska poleskie. Lektura geograficzna. Zeszyt 1. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów - Warszawa, 1936 — dla młodzieży od lat 11 do 13.

Kulczyński St. Atlas Flory Polskiej. Wydawnictwo Polskiej Akademii Umiejętności. Kraków.

Lepecki B. Od Sybiru do Belwederu. (Fragment z życia Marszałka Piłsudskiego). Wydanie drugie. Wydawnictwo „Biblioteki Polskiej". Warszawa, 1937 — dla młodzieży od lat 12 do 15.

Makuszyński K. Skrzydlaty chłopiec. Powieść lotnicza dla młodzieży. Wydanie drugie. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa, 1934 — dla młodzieży od lat 11 do 13.

Meissner J. Opowiadania lotnicze. Wydawnictwo Szkoły Ludowej. Kraków, 1936 — dla młodzieży od lat 11 do 15.

Muszałówna K. Zimowi Olimpijczycy 1936. Polska i Świat Współczesny. Biblioteka Młodzieży 41. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa, 1936 — dla młodzieży od lat 11 do 13.

Sieroszewski Wacław. Zamorski Diabeł. Powieść dla młodzieży. Wydanie drugie. Nakł. Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa, 1937 — dla młodzieży od lat 11 do 15.

Sokołowski J. B. Ptaki Ziem Polskich. Tom I. Zeszyt: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9—10. Wydawnictwo Ligi Ochrony Przyrody w Polsce. Poznań — dla młodzieży powyżej lat 16.

Sychowska T. Z. Nadmorskie pędziwiatry w porcie Gdyńskim. Lektura geograficzna. Zeszyt 2. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów - Warszawa, 1936 — dla młodzieży od lat 12.

Tołpa S. Śladami łosia. Wyd. Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów, 1936 — dla młodzieży od lat 14 do 16.

Wierzyński K. Wolność tragiczna. Nakł. Książnicy-Atlas. Warszawa, 1936 — dla młodzieży od lat 16.

Warunki prenumeraty:

Cena prenumeraty rocznej Dziennika Urzędowego Kur. O. S. Lw. wynosi 6 złotych, która może być uregulowana w 4 ratach kwartalnych. Cena numeru pojedyńczego wynosi 60 groszy. Prenumeratę wpłacać należy wyłącznie na Konto czekowe P. K. O. Nr. 504.090. — Kuratorium Okręgu Szkolnego Lwowskiego — Administracja Dziennika Urzędowego we Lwowie.

Cena ogłoszeń: Cała strona 120 zł., pół strony 65 zł., ćwierć strony 35 zł.

Adres Redakcji i Administracji:

Kuratorium Okręgu Szkolnego Lwowskiego we Lwowie, ul. Karmelicka l. 4.

„Drukarnia Polska" Lwów, Krasickich 18 a. — Tel. 229-19.